

Iktatószám: NSZFH/dszc-povolny/000746-1/2026

**A DEBRECENI SZC ÉPÍTÉSTECHNOLÓGIAI ÉS MŰSZAKI SZAKKÉPZŐ
ISKOLA**

**SZAKMAI PROGRAM
2025/2026. TANÉV**

Készítette: Kovács Zsolt igazgató

**Elfogadta: Debreceni SZC Építéstechnológiai és Műszaki Szakképző Iskola
oktatói testülete**

**Jóváhagyta: Szilágyi Sándor főigazgató, Tirpák Zsolt kancellár
egyetértésével**

Debrecen, 2026

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés.....	3
2	Jogszabályi háttér	4
3	Nevelési Program	5
3.1	A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai.....	5
3.2	A szakmai oktatás feladatai, eszközei, eljárásai	7
	Kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza. Az egyes munkaköri leírások tartalmazzák az intézményi kapcsolattartók feladatait, kapcsolattartás formáit, módszerét, gyakoriságát, és beszámolási formáit	11
	A vezetők és a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendje, formája, a vezetők közötti feladatmegosztás, a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendje.....	11
	A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja	12
	A duális képzőhellyel való kapcsolattartás formái és rendje	13
	A vezetők és az oktatói testület közötti kapcsolattartás.....	14
	A vezetők és az intézményi szülői szervezet közötti kapcsolattartás.....	14
	A vezetők és a képzési tanács közötti kapcsolattartás	14
	A képzési tanács és az oktatói testület közötti kapcsolattartás	14
3.3	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	15
	Az erkölcsi nevelés.....	17
	Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	17
	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	17
	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	17
	Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés	17
	A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés.....	18
	Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés.....	18
	Médiatudatosságra való nevelés	18
	Gazdasági és pénzügyi nevelés	18
	Pályaorientáció	18
3.4	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	20
3.5	A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	26
3.6	Pályaorientációs szolgáltatások.....	28
3.7	Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	29
3.8	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje..	31
	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	32
	Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók	32

Sajátos nevelési igényű tanulók	35
Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás	44
3.9 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje	45
3.10 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	46
3.11 A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei ...	47
A vizsgák közös rendje, formája, értékelése	56
3.12 A felvétel és az átvétel helyi szabályai	61
3.13 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv.....	62
3.14 Kizárólag mikrotanúsítvány megszerzésére létesített felnőttképzési jogviszony esetén a mikrotanúsítvány kiadásának szakmai előképzettségre vonatkozó feltétele	64
3.15 Digitális bizonyítvány.....	64
4 Egészségfejlesztési program.....	65
5 Pályaorientációs szolgáltatások.....	66
6 Oktatási Program.....	67
6.1 Kifutó képzések	67
6.2 A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek	67
6.2.1 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások	67
6.2.2 A rugalmas tanulási utak	69
6.2.3 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	84
6.2.4 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	86
6.2.5 Választható tantárgyak, foglalkozások	87
6.2.6 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése, fejlesztő formái.....	88
6.2.7 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	92
6.2.8 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programok, tevékenységek.....	92
6.2.9 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	94
6.2.10 A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	95
6.2.11 A tanuló fegyelmi és kártérítési felelőssége.....	97
6.2.12 Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	98
6.2.13 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje....	99
6.2.14 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	100
6.3 Tantermen kívüli digitális oktatás eljárásrendje	100
7 Képzési és kimeneti követelmények, tantervek.....	101
7.1 Képzési és kimeneti követelmények – mellékletben.....	101
7.2 Tantervek – mellékletben.....	102

8	Képzési Program és Programkövetelmények.....	103
8.1	Képzési és kimeneti követelmények - mellékletben	108
8.2	Programkövetelmények – mellékletben	108
8.3	Képzési programok – mellékletben	108
9	Záró rendelkezések.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
10	Mellékletek.....	111

1 Bevezetés

- Az iskola küldetésnyilatkozata

Az iskolánk Hajdú-Bihar megye nagy hagyományokkal rendelkező szakképző intézménye.

Célja, hogy diákjaink felismerjék a bennük rejlő képességeket, és azt a megalapozott szakmaválasztás után továbbfejlesszék az általános és a szakmai képzés keretében, legyenek büszkék szakmájukra, a munka szeretete része legyen egyéni boldogulásuknak.

Célunk a korszerű szakképzés megvalósítása, a szakmai igényességre, nyitottságra való nevelés, a folyamatos továbbképzés belső igényének kialakítása. A munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakképzési szerkezetet működtetünk, a duális szakképzés megvalósításában együttműködünk a gazdálkodó szervezetekkel.

További célunk, hogy iskolánk az ismeretek átadásának és az emberi kapcsolatok sokféleségének olyan színtere legyen, melyet a tanítványok és az oktatók közösen alakítanak és formálnak a számukra legtöbbet adóvá. Végzett diákjaink meglévő értékeiknek biztos tudatában képesek legyenek saját sorsuk legkedvezőbb alakítására.

El kívánjuk érni, hogy tanulóink ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetük értékeit, a társadalmi szokásokat, viselkedési normákat; legyen igényük az egészségmegőrző életvitelre.

Az intézmény minőségirányítási rendszerének működtetésével biztosítjuk, hogy a jövőben az iskola minden területén lehetőség nyíljon a folyamatos fejlesztésre és belső szükségletté váljon a minőségi munkavégzés.

Az iskola elképzeléseinek megvalósításához rendelkezésre áll a felkészült, képzett oktatói testület, a jól felszerelt iskola és tanműhely, valamint az oktatás területén működő támogató partnereink.

Az iskola oktatói testülete céljának tekinti:

- hogy tevékenységével a tanulók sokoldalú fejlesztése valósuljon meg a szabályozott és rendszeresen ellenőrzött intézményi folyamatok és a törvényi előírások keretei között,
- hogy partnereinek véleményének, igényeinek figyelembevételével fejlesztjük oktató-nevelő munkánkat,
- hogy intézményünk a tanulók igényeinek kíván megfelelni, s érdekeiket szolgálni,
- hogy a minőségi munkavégzés meglévő elemein túl megfeleljünk a folyamatosan változó kihívásoknak, fokozatosan növeljük a hatékonyságot és az eredményességet. Ehhez elengedhetetlennek tartjuk a párbeszédet partnereinkkel, hiszen csak közösen, egymás kölcsönös tisztelete mellett érhetjük el céljainkat

Az iskola tevékenységét minőségirányítási rendszer alapján végzi.

- Az iskola jövőképe

Célunk, hogy a régió munkaerő-piaci igényeit kielégítő széles szakmai alapozású, gyakorlat-centrikus, a vállalkozói szemlélet alapjain nyugvó oktatás keretében szerezzék meg tanulóink a társadalom által elvárt, differenciált szakmai végzettségeket, s készüljenek fel a munkaerő-piaci

mobilitásra. A duális szakképzés teljes-körű megvalósítása érdekében szoros együttműködést alakítunk ki minden érintett gazdasági szereplővel, szakképzési irányító szervezettel.

Integrálni kívánjuk a felnőttképzési formákat az iskola képzési struktúrájába: a továbbképzések, átképzések, valamint további szakmai képzettségek megszerzéséhez szükséges feltételrendszer kialakításával.

El kívánjuk érni, hogy az oktatás folyamatában a diákok szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.

Az iskolai partnerkapcsolatok erősítésével, a technikai háttér jobb kihasználásával, a szülők intenzívebb bevonásával eredményesebbé kívánjuk tenni oktató-nevelő munkánkat. Célunk a különböző cégekkel meglévő iskolai kapcsolatok fejlesztésével, az iskolai termelőtevékenység minőségének javításával és a pályázatokon történő eredményesebb részvétellel az iskola hatékonyságának növelése.

2 Jogsabályi háttér

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm.
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 25/2016. (II. 25.) Korm. rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet, valamint a 2016/2017. tanévre vonatkozó szakmaszerkezeti döntésről és a 2016/2017. tanévben induló képzések tanulmányi ösztöndíjra jogosító szakképesítéseiről szóló 297/2015. (X. 13.) Korm. rendelet módosításáról
- Az innovációért és technológiáért felelős miniszter 5/2018. (VII. 9.) ITM rendelete a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet és a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról szóló 24/2017. (VIII. 31.) NGM rendelet módosításáról

- 311/2016. (X. 14.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet, valamint az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról szóló 36/2015. (III. 6.) Korm. rendelet módosításáról
- 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről
- 26/2018. (VIII.7.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának kiadásáról szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet módosításáról
- 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről
- A 2012-es NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók (ITM, OH)
- Képzési és Kimeneti Követelmények
- Programkövetelmények

3 Nevelési Program

3.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Az iskola vezetése, nevelői és alkalmazotti közössége felelősséget vállal a tanulók testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődéséért, a tanulói közösség kialakulásáért és fejlődéséért. Ennek érdekében a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együttműködünk a szülővel, a szülők közösségével. Programunkban rögzítjük mindazokat a feladatokat, amelyeket az iskola ennek érdekében köteles ellátni.

A Debreceni SZC Építéstechnológia és Műszaki Szakképző Iskola a szakképzési törvény előírásainak megfelelően végzi munkáját.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Személyiségközpontú fejlesztés: A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.

Tanulóközpontúság: Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a diákjaitól.

Egyéni tanulási utak biztosítása: A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében. Rugalmas oktatás-szervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.

Értékközvetítés: A nevelő-oktató munka segítsen eligazodni a tanulók számára; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát a sok őket érő hatás útvesztőjében.

Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása: A módszertan és a tanulásszervezés eszköz, amely a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatja a tanulási-tanítási folyamatot. Az IKT és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye.

Élethosszig tartó tanulásra nevelés: A korszerű alpműveltség, a tudatos orientáció, széleskörű szakmai alapozás és szakmai képzés megvalósítása mellett a tanulás tanítása, az önálló ismertszerzés képességének elsajátíttatása a célunk.

Nyitottság: Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.

Együttműködés a családdal az oktató-nevelő munkában: A nevelés sikerének érdekében maximálisan együttműködünk a szülőkkel, a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján.

Esélyegyenlőség biztosítása: Pedagógiai szeretettel és nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz, hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A sajátos nevelési igényű tanulók, a hátrányos helyzetű tanulók, a tanulási kudarokat megélt tanulók, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- a tanulás, a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetencia,
- az egészséges életmód,
- a sport, a mozgás a személyiség életében,
- humanista, demokratikus gondolkodás, közösségi magatartás,
- munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,
- kreativitás, az alkotó önkifejezés,
- egészséges nemzettudat, hazaszeretet, lokálpatriotizmus,
- az újra való nyitottság,
- az együttműködés.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelése, oktatása érdekében, összhangban a Szakképzés 4.0 elvárásaival, a Debreceni SZC által közreadott stratégiai célokkal összhangban intézményünk az alábbi célokat határozta meg:

- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás lehetőségének megalapozása, hogy tanulóink továbbfejleszthető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek.
- Növendékeink az oktatás folyamatában szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel, reális énképpel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltség kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- Kommunikációképes idegen nyelvi tudás.
- Újszerű tanulás-szervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.
- Célunk a régió szakmai igényeinek megfelelő szakmaszerkezet kialakítása az oktatott szakképzési ágazatok területén, a szakközépiskolai képzés és az érettségi utáni szakmaszerzés területén is.
- A régió igényeihez igazodó szakmai ismeretek kialakítása, a hasznosítható tudás megszerzésének elősegítése, és a munkába állás feltételeinek biztosítása.

3.2 A szakmai oktatás feladatai, eszközei, eljárásai

- A szakképző iskola feladata az általános műveltség megalapozása, az ágazati alapvizsgára és a szakmai vizsgára való felkészítés. Célunk, hogy tanulóink olyan szakmai kompetenciákat szerezzenek, amelyek birtokában képesek a további ismeretszerzésre, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
- A szakiskola feladata a sajátos nevelési igényű, enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók részére a gyógypedagógiai alapfokú nevelő-oktató munka eredményeire támaszkodva a gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodó szervezetekkel együttműködve nyújtson differenciált segítséget a szakma tanulásához, a társadalmi beilleszkedéshez, a felnőtt életre felkészüléshez, ezzel tegye képessé a fiatalokat arra, hogy társadalmunk rendezett életvitelű, eredményesen dolgozó tagjaivá váljanak.
- Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kialakítani a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.
- A társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására
- Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A szakmai oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A gyakorlati oktatás kapcsolódjon az elméleti képzéshez, a cél a gyakorlati alkalmazhatóság, a munkaerő-piaci környezet elvárásainak megfelelő, hasznosítható tudás biztosítása.
- Kiemelt feladatainkhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások:

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése. • Egyéni tanulási utakat biztosítunk a tanulók számára. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felzárkóztató programok, korrepetálások szervezése. • Differenciálás a tanítási órákon. • Változatos tanítási módszerek alkalmazása.
<ul style="list-style-type: none"> • Felkészítés az érettségi és szakmai vizsgákra. • A tanulók továbbtanulásának támogatása, segítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vizsgafelkészítők tartása. • Próbavizsgákon vizsgatapasztalat megszerzése. • Továbbtanulási tájékoztatók a szülőknek és a diákoknak. • Továbbtanulási operatív segítség a jelentkezés teljes időszakában.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Átjárhatóság biztosítunk a Dobbantó programból a Műhelyiskola teljesítése után és az orientációs osztályból a szakképző iskolába. • Szakiskolában segítjük a tanulók megalapozott szakmaválasztását az előkészítő évfolyamon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Támogató rendszer a tanulási utak biztosítására. • Pályairányítási, munkavállalási ismeretek beépítése az oktatási folyamatba. • Pályaorientáció és szakmai alapozás keretében gyakorlatorientált foglalkozások szervezése.
<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac igényeinek mérése. • A korszerű ismeretek beépítése az oktatásba. • Gyakorlat-centrikus módszertan alkalmazása a szakképzésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerő-piaci szereplők körében. • A munkaerőpiac igényeinek beépítése a szakmai programokba.
<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttképzési tevékenység bővítése. • Felnőttképzési kínálat megjelenítése a szakképzési piacon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttképzési programok fejlesztése, felnőttképzési marketing a munkaerő-piaci partnerek körében.
<ul style="list-style-type: none"> • A munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése. • Társas, személyes és módszertani kompetenciák fejlesztése. • A NAT fejlesztési területének megfelelő önállóságra, felelősségérzetre, kezdeményezőképessegre, felelős munkavállalásra való nevelés. • Kommunikációs készségek kialakítása, folyamatos fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben. • A jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretek beépítése a szakmai tárgyakba. • Kommunikatív nyelvoktatási módszerek alkalmazása. • A szóbeli feleletek megfelelő arányának biztosítása a számonkérésben.
<ul style="list-style-type: none"> • A helyi tartalmak beépítése a szakmai programba. • A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése, kapcsolatok építése a munkaerő-piaci szereplőkkel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a régió gazdálkodó szervezeteivel, az érdekképviselői intézményekkel. • A munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése: álláskeresési technikák, jogi, munkajogi ismeretek.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulás tanítása minden tantárgy képzési tervébe beépítve. • Az önálló ismeretszerzés kifejlesztése, az önállóság, az önértékelés fejlesztése a szakmai képzésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tanulás módszertan alkalmazása az oktatásban. • Az önálló tanulási feladatok alkalmazása, önálló projektfeladatok beépítése az oktatásba.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló feladatok, projektek megoldása. • Kreatív, gyakorlati, egyéni és csoportos feladatok megoldása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iskolai projektnapok szervezése. • A gyakorlati oktatás feladatainak projekteké szervezése. • Részvétel tanórán kívüli projektekben.
<ul style="list-style-type: none"> • A motiváció alkalmazása, az ismeretek gyakorlati alkalmazásának bemutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> • A szemléltetés, a gyakorlati alkalmazások az elméleti és gyakorlati képzésben.
<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Egészségnevelési hetek szervezése. • A sportolás, a testmozgás igényének felkeltése, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős programok keretében.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló személyiségének megismerése. • Egyéni fejlesztési tervek készítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tehetséggondozó és felzárkóztató programok szervezése. • Önismereti órák tartása, művészeti és kulturális csoportok működtetése, kiállítások rendezése. • Iskolapszichológus egyéni és csoportos foglalkozásai.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanórai anyagokban a közösség által teremtett értékek bemutatása, megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepi megemlékezések. • A természet megismerése, osztálykirándulások, táborok szervezése. • Iskolai projektnapok témáinak kiválasztása.
<ul style="list-style-type: none"> • A közösen elfogadott szabályok betartása. • A tanuló önértékelésének fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. • Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása. • A tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben.
<ul style="list-style-type: none"> • Az iskolai közösségek oktatói támogatása, az osztályfőnöki, gyakorlatvezetői feladatok pontos meghatározása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osztályfőnöki munka kiemelt támogatása, a tutori szerep működtetése. • Iskolai közösségi rendezvények szervezése.
<ul style="list-style-type: none"> • A módszertani megvalósítás során a társas kapcsolatok fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A csoportban végzett munka alkalmazása az oktatásban és a gyakorlati képzésben. • A társas érintkezés szabályainak példamutatás útján történő fejlesztése a oktatók egymással való viszonyán, a oktató és a tanulók, valamint a szülők kapcsolatán keresztül.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> A tanulók kapjanak önálló, kreatív feladatot, minden szakmai tevékenységükben találkozzanak az alkotás örömeivel.	<ul style="list-style-type: none"> Az értékteremtés, az alkotás öröme jelenjen meg a szakmai munkában. Ismerkedjenek meg a közvetlen és a tágabb környezetük kulturális értékeivel.
<ul style="list-style-type: none"> Az oktatás-nevelés módszertani alkalmazásával sajátítsák el a társakkal való kapcsolattartás szabályait.	<ul style="list-style-type: none"> Csoportmunka, kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazása. Vita, mint módszer alkalmazása.
<ul style="list-style-type: none"> A tanulók számára egyértelmű és következetes értékelési rendszer alkalmazása.	<ul style="list-style-type: none"> Rendszeres értékelés. A fejlesztő értékelés alkalmazása. Önismereti foglalkozások a szakmai és az osztályfőnöki órákon.
<ul style="list-style-type: none"> A csoportos tevékenység szabályrendszerének megismerése, a team-munka szabályainak elsajátítása, a csoportszerepek jelentőségének ismerete.	<ul style="list-style-type: none"> Csoportos feladatok megoldása. A szakmai oktatásban a team-munka követelményeinek szükségessége, gyakorlati eredményessége. Egyéni és csoportos feladatok megoldása egyértelmű értékelési követelményekkel.
<ul style="list-style-type: none"> Kritikai szemlélet kialakítása. Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.	<ul style="list-style-type: none"> Konzekvens értékelési kritériumok szerinti értékelési rendszer alkalmazása. A problémamegoldás algoritmusának alkalmazása.

Kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza. Az egyes munkaköri leírások tartalmazzák az intézményi kapcsolattartók feladatait, kapcsolattartás formáit, módszerét, gyakoriságát, és beszámolási formáit

A vezetők és a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendje, formája, a vezetők közötti feladatmegosztás, a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendje

Vezetők kapcsolattartása

Az iskolai vezetők és az egyes belső szervezetek közötti kapcsolattartás megvalósul:
a mindennapos szóbeli, digitális (email, hírlevél) kapcsolattartás formájában;
a heti rendszerességgel megtartott vezetői értekezleteken;
az alkalmanként egy adott téma megvitatására összehívott vezetői és kibővített vezetői megbeszéléseken;
alkalmanként egy adott téma megvitatására összehívott kibővített vezetői megbeszéléseken a szakmai munkaközösségek vezetői és / vagy egy adott feladattal megbízott kolléga részvételével
az igazgató és az igazgatóhelyettesek munkanapokon történő meghatározott rendszerinti benntartózkodása során;

az igazgatóhelyettesekkel és a szakmai munkaközösség-vezetőkkel történő munkamegbeszélések útján;
az igazgató, vagy az igazgatóhelyettesek részvételével zajló szakmai munkaközösségek munkamegbeszélésein;
az iskolai munkatervben szereplő oktatói testületi értekezleteken, rendezvényeken.

A felsoroltakon kívül az iskola vezetősége és a munkaközösségek vezetői, illetve az osztályfőnökök a munkatervben meghatározott időpontokban tartanak közös értekezletet. Ezek biztosítják a rendszeres információcserét az iskola vezetősége és a munkaközösségek vezetői, illetve az osztályfőnökök között. Egyszersmind biztosítják az egyes munkaközösségek és osztályfőnökök egymás közötti kapcsolattartását, információcseréjét is.

Az egy osztályban tanítók közössége az osztályfőnök vezetésével havi vagy szükség szerinti gyakorisággal tart munkamegbeszéléseket (pl.: javaslatok megfogalmazása, fegyelmi kérdéseket érintő állásfoglalás kialakítása érdekében, stb.). Tagja minden, az adott osztályban tanító oktató, vezetője az osztályfőnök, aki szükség esetén jogosult az osztályban tanító oktató összehívására (osztály oktatói értekezlet). Az oktatói testület egy-egy kisebb tanulói közösség neveltségi szintjének elemzését, tanulmányi munkájának értékelését, az adott közösség problémáinak megoldását az érintett közösséggel közvetlen kapcsolatban álló oktatókra ruházza át.

A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja

A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja

Az intézmény különböző országos, megyei és városi szakmai szervezetekkel tart kapcsolatot, illetve tagja szakmai egyesületeknek.

Az igazgató és helyettesei szervezik a kapcsolattartást az intézmény egészével kapcsolatban álló intézményekkel, állami, önkormányzati, civil szervezetekkel és vállalkozásokkal.

A szakképző intézmények szakmai fejlődésének támogatása érdekében az Oktatási Hivatal által végrehajtandó pedagógiai-szakmai ellenőrzések során az intézmény vezetősége és oktatói együttműködnek az ellenőrzést végző tanfelügyelőkkel. Az együttműködés célja, hogy részt vegyenek az oktatók munkájának ellenőrzésében és értékelésében, a vezető munkájának ellenőrzésében és értékelésében, valamint az intézmény ellenőrzésében és értékelésében.

A vezetők és a partnerszervezetek közötti kapcsolattartás formája és rendje

Az intézmény működése szempontjából az alábbi külső partnerek a legmeghatározóbbak:

Kapcsolatok: Oktatási Hivatal

A kapcsolattartás formája és módja, felelőse: levélben, igazgató

Kapcsolatok: Kormányhivatal

A kapcsolattartás formája és módja, felelőse: levélben, igazgató

Kapcsolatok: Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

A kapcsolattartás formája és módja, felelőse: személyesen, szakmai igazgatóhelyettes, vállalati kapcsolatokért felelős igazgatóhelyettes

Kapcsolatok: Debreceni Pedagógiai Oktatási Központ

A kapcsolattartás formája és módja, felelőse: személyesen, igazgató

Kapcsolatok: területileg illetékes jegyzők

A kapcsolattartás formája és módja, felelőse: levélben, igazgatóhelyettesek

A duális képzőhellyel való kapcsolattartás formái és rendje

A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára, szakmairányra felkészítő szakmai oktatás folyik. A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján ágazati alapoktatásban és szakirányú oktatásban történik. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatásban a szakképző intézményben vagy szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelyen vehet részt. A szakképző intézményben a szakirányú oktatás akkor teljesíthető, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy duális képzőhelyen való részvétele a szakirányú oktatásban a gazdasági kamara közreműködése mellett sem biztosítható. A szakirányú oktatás a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll. Szakirányú oktatást a duális képzőhely, illetve a szakképző intézmény (együtt: szakirányú oktatást folytató szervezet) folytathat. A duális képzőhelynek rendelkeznie kell a szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programmal, amely szakmánként, az adott szakma Képzési és Kimeneti Követelményeihez igazodóan tartalmazza a duális képzőhely által oktatott tananyagelemeket és ehhez kapcsolódóan az elméleti ismeretek, a felügyelet mellett és az önállóan végezhető gyakorlati feladatokat, továbbá a kompetencia- és készségfejlesztés feladatait. Az együttműködésnek több formája különböző kombinációban megjelenhet a helyi igényeknek megfelelően. Az iskolai tantárgyfelosztás elkészítését nagymértékben befolyásolja a duális képzőhelyekkel történő együttműködés formája, ami meghatározza a szükséges humán erőforrás igényt is. (Szakmai összes óraszám - kihelyezhető órák száma / hetek száma / 21 v. 22) Fontos szabály, hogy a szakképző intézmény azon évfolyamain, amelyeken közismereti oktatás nem folyik, a szakképzés a tanév és a tanítási év rendjére tekintet nélkül is megkezdhető. (Szkt. 34.§ (1) b)

Hagyományos együttműködés

A duális képzőhelyi követelményeknek való megfelelés esetén a tanuló közvetlenül a vállalkozóval köt szakképzési munkaszerződést. Amennyiben egy ágazatra jellemző egy speciális üzemi méret, egységesen kezelhető. Pl. amennyiben minden vállalat mikro-és kisvállalat, közel azonos feltételekkel, erőforrásokkal (humán és eszközrendszer), ebben az esetben a szakmai órák szakmai elméleti tartalmait az intézmény egységesen saját erőforrásai felhasználásával megszervezi.

A vezetők és az oktatói testület közötti kapcsolattartás

Az iskolai vezetők és az oktatói testület közötti kapcsolattartás megvalósul:

- a mindennapos szóbeli, digitális (email, hírlevél) kapcsolattartás formájában;
- az alkalmanként egy adott téma megvitatására összehívott megbeszéléseken;
- az igazgató, vagy az igazgatóhelyettesek részvételével zajló szakmai munkaközösségek munkamegbeszélésein;
- az iskolai munkatervben szereplő oktatótestületi értekezleteken, rendezvényeken.

A vezetők és az intézményi szülői szervezet közötti kapcsolattartás

Szülőkkel való kapcsolattartás

Az iskola oktatói, osztályfőnökei, vezetői a szülői értekezleteken, szülői fogadónapokon, iskolai rendezvényeken rendszeres kapcsolatot tartanak a szülőkkel. A kapcsolattartás fontos eleme a szülő számára az intézmény által adott jogosultsággal a digitális napló és az ellenőrző könyv. Az iskola egészét, vagy tanulói csoportokat érintő kérdésekben az osztályfőnökök, illetve az iskola vezetősége tart kapcsolatot a szülői közösséggel és a szülői szervezettel.

Az iskola tanévenként legalább két szülői értekezletet tart. Az iskola valamennyi oktatója tanévenként – az éves munkatervben meghatározott időpontban – két alkalommal tart fogadóórát. A szülői közösség részt vállalhat az iskolai nem kötelező foglalkozások megszervezésében és végrehajtásában. Ennek érdekében együttműködnek az adott feladatot végrehajtó oktató közösséggel. Az oktatók munkája megismerésének segítése érdekében a szülői közösség számára bemutatóórákat tarthatnak a munkaközösségek. Az érettségi írásbeli vizsga szervezésével, a szóbeli vizsganapok kijelölésével, beosztásával, a vizsgacsoportok kialakításával összefüggő igazgatói döntések meghozatala előtt a szülői közösség véleményét ki kell kérni. Az érettségi vizsgák előkészítését, megszervezését és lebonyolítását a szülői közösség képviselője figyelemmel kísérheti.

A vezetők és a képzési tanács közötti kapcsolattartás

A képzési tanács figyelemmel kíséri a tanulói jogok érvényesülését, a nevelő és oktató munka eredményességét. A képzési tanács a tanulók csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a szakképző intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet az oktatói testület értekezletein.

A képzési tanács és az oktatói testület közötti kapcsolattartás

A képzési tanács véleményt nyilváníthat a szakképző intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni a képzési tanács véleményét a szakképző intézmény szakmai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének elfogadása és módosítása előtt.

Oktatói munkánkat meghatározó értékeink:

- a tanulás,
- a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás,
- kompetencia,
- az egészséges életmód,
- a sport, a mozgás a személyiség életében,
- humanista, demokratikus gondolkodás,
- közösségi magatartás,
- munkafegyelem,
- megbízhatóság,
- felelősségérzet,
- kreativitás,
- az alkotó önkifejezés,
- egészséges nemzettudat,
- hazaszeretet,
- lokálpatriotizmus,
- az újra való nyitottság,
- az együttműködés.

3.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A szakképző iskolai és szakiskolai nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség bővítése és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A megszerzett ismereteket jól egészítik ki a szakmai elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok, a duális szakképzés keretében valóságos munkahelyi körülmények között lehetőség van a megszerzett tudás elmélyítésére, alkalmazására. A nevelési célok intézményi szintű, tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi oktatói kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét és fejlődését, és az egyetemes emberi értékeket. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására,

fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik

A tanulás kompetenciái

Az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak birtoklásához a tanuló egyéni tanulási útvonalakon, belső motivációval ösztönzött tevékenységekkel, önszabályozó stratégiák alkalmazásával, a tudás aktív konstruálásával jut el A tanuló az aktív, önirányított tanulás kompetenciáit az élet különböző területein változatos helyzetekben és szerepekben, önállóan, valamint másokkal is együttműködve alkalmazza céljai megvalósítása érdekében.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

A kommunikációs kompetenciák magukban foglalják a gondolatok, érzések, érzelmek tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

Matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai, gondolkodási kompetenciák a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák segítik az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

Az erkölcsi nevelés

Értékkorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlesztésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Társas kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása (szociális kompetencia), kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára. Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerésére, megbecsülésére nevelő ismeretek elsajátítása, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlása.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Váljon tanulóink igényévé a természetnek és szűkebb környezetének megóvása. Ismerjék meg a hosszútávon fenntartható életmód gyakorlati fogásait.

Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzése, gyarapítása, közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés

Testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is. A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos, elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése. A szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése.

Médiatudatosságra való nevelés

Biztos esztétikai értékítélet és belső készlet kialakítása. A tanulók ismerjék meg és értsék, milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulóknak tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az ésszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

Pályaorientáció

Átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségeik megismerése több csatornán keresztül és a felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napok segítségével. Az egyéni képességek, pályaalkalmasság felmérésére és elfogadására, jövőbeli felelősségvállalásra felkészítés. A segítséggel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos tevékenységek gyakorlása, magatartásmódok és azok kezelésének fejlesztése.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanulóknak számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, az egész életen át tartó tanulásra, önfejlesztésre.

- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: szakkörök, kirándulás, iskolarádió, vetélkedők, Építtech-nap.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése. Versenyfelkészítés a nagy múltú, iskolánkban is komoly hagyománnyal rendelkező versenyekre (SZKTV, OSZKTV, Szép Magyar Beszéd, Szépíró Verseny stb.)
- A gyakorlati oktatásban az értékteremtő projektszemlélet követése.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

A tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A szakmai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai élet, tanulás, munka.
- A gyakorlati képzés, az értékteremtő munkavégzés személyiségformáló erejének kihasználása.
- A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, a gondolkodás képességét, együttműködési készséget fejlesszék, eddzék akaratukat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

3.4 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek, egészségi állapotának javítását szolgálja; olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelészelyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak, a mozgás beépítése a mindennapi életbe (tartásjavító torna, relaxáció és tánc);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával;
- környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedésének fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni, és az életfordulókon (serdülőkor, ifjúkor) fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen – az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média, stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már kora gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti és egészségtudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- az egészségnevelés mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez.

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés; a helyes életmód kialakítása.
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség.
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében.
- Öltözködés.
- Higiénia, tisztálkodás.
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése.
- Ésszerű napirend kialakítása.
- Szűrővizsgálatok.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes, testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, az aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetekhez megoldásokat), a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászakás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.

- Adjon gyakorlati tanácsot az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok;
- Tanórai feladatok;
- Tanórán kívüli feladatok.

Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás szintere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akarataikat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, természetismeret óra stb. Kiemelt jelentőségű a természetismeret, ahol a tanterv tartalmazza az egészségtant, az egészséges életmóddal kapcsolatos problémák, prevenció és megoldás területét.
- „Egységóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása).

Tanórán kívüli foglalkozások:

- délutáni szabadidős foglalkozások,
- sportprogramok,
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások,
- egészséghet,
- sportrendezvények, kulturális programok,

- kirándulások, erdei iskolák, túrák, sportprogramok,
- együttműködés sportegyesületekkel.

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- testnevelés órákon,
- szabadidőben, rendszeres sportfoglalkozások keretében,
- diáksport egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján,
- egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét,
- sporttáborok szervezése,
- sportversenyek lebonyolítása,
- a diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők:

- az igazgató vagy megbízottja,
- az iskolaorvos, védőnő,
- a testnevelő, oktatók,
- a diákönkormányzatot segítő oktató,
- az iskolapszichológus.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szervezetek, szakemberek, szakértők bevonására.

Egészségnevelés tartalma az iskolánkban:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- a rendszeres testmozgás egészségmegőrzésében való szerepének a felismerése,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,

- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony,
- az egészséges környezet jelentősége,
- az egészséges táplálkozás,
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás,
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai,
- az AIDS-prevenció,
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat),
- a testi higiénia,
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás),
- az egyénileg kialakított mozgásprogram fontossága az egészségmegőrzésben,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok fontossága a kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődésben és az interperszonális kapcsolatokban.

Az iskola egészségfejlesztési-stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk a diákjainkat arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az oktatók és az osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más, alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- minden évben két alkalommal véradást szervezünk a Magyar Vöröskereszttel és az Országos Vérellátó Szolgálattal együttműködve
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával,
- évente legalább egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó eseményt szervezünk a tanulók számára.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden oktatója, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése, értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységek beépülnek a tanuló magatartásformái sorába. A tanítók és a tanárok a tanulók közt élve érzékelik a folyamat fejlődését, és megerősítik a helyes viselkedésmintákat.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan, a tanmenetekben rögzített elsajátítandó ismeretek mérhetőek. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Célunk, hogy az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek beépüljenek a tanuló és a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé váljanak. Ezek a programok gyakran versenyztetéssel valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

Visszacsatolás:

A programok és az egész tanév során elért eredmények reális feltérképezése és értékelése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismeretek fejlődnek, a diákok tudása elmélyül. Az iskola és a tanárok éves munkatervet, programtervet és a foglalkozási tervet készít.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhető az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. A hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál az egyéni és a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében. Célunk az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulóakra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás.

3.5 A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

- Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.

- Az önkormányzás képességének kialakítása.
- A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy oktatói segítséggel vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák), gyakorlati foglalkozások, egyéb foglalkozások (*szakkörök, kirándulások, sportkörök*), diák-önkormányzati munka.
- A tanulóközösségek fejlesztésében a tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele.
- A tanulói közösségek irányításánál oktatóink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő és ifjúkori problémákhoz.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

- A tanulói közösségeket irányító oktatók legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Olyan oktatói közösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja. A közösségi nevelés eredményessége érdekében fontosnak tartjuk az osztályfőnök és az oktatók szoros együttműködését.

A tanórán, gyakorlati foglalkozáson megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével önálló és csoportos munkára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerkölcser erősítésével.
- Különböző, változatos munkaformákkal (egyéni munka, páros munka, csoportmunka) a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése. Az egyéni haladás lehetőségeit biztosító munkaformák, a differenciálás módjainak alkalmazása.
- Gyakorlati foglalkozás keretében a különböző csoportszerepek elsajátítása, kipróbálása. Az egyes munkafolyamatok felelősség-megosztása, az együttműködés és a tájékoztatás szerepeinek gyakorlása.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók motiválása, kezdeményezéseiknek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- A hagyományőrző tevékenységek fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését.
- Sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves foglalkozások, múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokon tett csoportos látogatások, stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- Szabadidős tevékenységek.
- A felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervezünk, melyeken a részvétel önkéntes (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.).

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

3.6 Pályaorientációs szolgáltatások

- A pályaorientáció keretében nyújtandó szolgáltatásokhoz egyenlő hozzáférést biztosítunk az alapfokú iskolai oktatást nyújtó köznevelési intézmény tanulói, valamint a szakképző intézmény tanulói, illetve képzésben részt vevő személyek részére.
- Biztosítjuk, hogy a jogosult a szakképző intézményi előmenetel során, a továbbtanulási, iskolaváltási, iskolatípus-váltási, továbbá szakmaválasztási vagy szakmaváltási döntést megelőzően legalább egyszer személyre szabott életpálya-tanácsadás, illetve a pályaorientáció keretében nyújtható szolgáltatásban részesüljön.
- Pályaorientációs szolgáltatások egyéni és csoportos keretekben:
  - pályaválasztási tanácsadás,
  - továbbtanulási tanácsadás,
  - foglalkozási és munkába állási tanácsadás,
  - pályakorrekciós tanácsadás.
- Az alapfokú iskolai oktatást nyújtó köznevelési intézmény tanulói számára a képzési kínálatot és az iskolát bemutató nyílt napot, a tanulható szakmákat bemutató foglalkozásokat szervezünk. Részt veszünk a pályaorientációt segítő városi és regionális rendezvényeken. Az alapfokú iskolai oktatást nyújtó köznevelési intézmények meghívására részt veszünk a pályaorientációs napjaikon.
- A szakképző intézmény tanulói, illetve képzésben részt vevő személyek részére tanévenként egy alkalommal pályaorientációs napot, karrier hetet, szakmai bemutatókat szervezünk. Biztosítjuk a továbbtanulási-, foglalkozási és munkába állási lehetőséget

kínáló szervezeteknek az intézményben való megjelenést a tanulók, képzésben résztvevők tájékoztatása céljából.

3.7 Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktatók feladatai:

Céljaink megvalósítása érdekében az oktató:

- Munkája során példát mutat, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát.
- Az iskolai élet egészére figyelve segíti a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyes ügyekben a szeretetről és diszkrécióról sem feledkezik meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejleszti szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Rendszeres kapcsolatot tart diákjai osztályfőnökével, tanáraival, a gyakorlati oktatásban résztvevőkkel, szüleivel, az ifjúságvédelmi felelőssel.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezi egész tanévi munkáját; a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül.
- Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról, foglalkozásáról indokolt esetben, az igazgató engedélyével tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- A gazdasági igényeket, a szakmai fejlődést figyelemmel kíséri, az elméleti és gyakorlati képzésbe beépíti a korszerű szakképzési ismereteket, technológiákat.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz az oktatói értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjébe, az egészséges és biztonságos intézményi működtetéssel kapcsolatosan felmerülő tevékenységekbe bekapcsolódik.
- Részt vesz az intézmény minőségfejlesztési munkájában.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tanműhelyekben, tornateremben rendet tart, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden oktató köteles betartani. Az oktatók és osztályfőnökök minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Az oktató adminisztrációs és tájékoztatási feladatai között különösen ügyel arra, hogy a tanuló értékeléséről az ellenőrző könyv/digitális napló útján rendszeresen értesítse a szülőket. Az ellenőrző könyv/digitális napló útján a bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzéseket pótolja.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai:

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák, foglalkozások túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint oktató vezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító oktatók értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- A pedagógia elvei és gyakorlata alapján az iskola célrendszerének megfelelően nevelési tanítványait.
- Összehangolja az osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon érzi magát.
- Tanítványai családi háttérének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
- Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken).
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító oktatók munkáját és látogatja óráikat, aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó tanárokkal, szakokkal, a gyakorlati képzés szervezőjével és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, gyógytestnevelő, bűnmegelőzési tanácsadó, ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott oktató).
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát az oktatói testület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/digitális napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat.
- Saját hatáskörében – indokolt esetben – összesen évi nem összefüggő három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását.
- Osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére.

- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

3.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Az intézményi nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban. Ezzel biztosítva a tanulói jogokat, mely szerint minden tanulónak joga van, hogy képességük, érdeklődésük és adottságaiknak megfelelő képzésben részesüljenek.

Az Európai Unió projektben központi szerepet foglal el a társadalmi méretű integráció, mely szerint hátrányos helyzete, speciális problémái miatt semmilyen csoport vagy egyén ne legyen a társadalomban hátrányosan megkülönböztetve, valamilyen módon kirekesztve. Ezért a hagyományos oktatási folyamatot fel kell váltania az integrált oktatásnak.

Az együttnevelés, az integrált oktatás az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (az elfogadás, a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

Kiemelt figyelmet érdemlő tanuló:

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló – a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapján.

Alapvető pedagógiai feladat a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, felkészítésük a szakmai vizsgákra, az egyenlő eséllyel történő hozzáférés követelményére tekintettel. Fejlődésük figyelemmel kísérése és elősegítése. Emberi méltóságuk és jogaik tiszteletben tartása.

A szakképzés kiemelt feladata {2019. évi LXXX. törvény 4§ (4)} az SNI tanuló, valamint a BTMN nehézséggel küzdő tanuló speciális igényeinek figyelembe vétele, és az egyén képességhez igazodó legeredményesebb fejlődésének elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségének megteremtése érdekében.

A szakképzésbe történő bekapcsolódás alapfeltétele a pályaalakalmasság. {2019. évi LXXX. törvény 7§ (4)}. A pályaalakalmassági a szakképzésbe történő bekapcsolódás- képzési és kimeneti követelményekben meghatározott- azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy

a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a szakmai vizsgára és a szakma végzésére.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Tevékenységeink:

- Ifjúságvédelmi felelősünk a nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartást is biztosítja.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős együttműködik az iskola minden érintett oktatójával, a diákönkormányzattal, tagja az osztályfőnöki munkaközösségnek és kapcsolatot tart az egészség- és környezeti neveléssel is foglalkozó munkaközösségekkel. Segítséget nyújt a kortárs segítő hálózat kiépítéséhez és a segítők koordinálásához.

Iskolánk a nevelési tanácsadóval, és a gyermekjóléti szolgálattal az alábbi területeken működik együtt:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Ingyenes tankönyv biztosítása a jogszabályi kereteknek megfelelően.
- Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások a szakértői vélemények alapján készült intézményvezetői határozatok alapján.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- Pályaorientáció.
- A szülőkkel való együttműködés.
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- A szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A BTMN-s diák {Nkt. 4.§ (3)} olyan különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, {Nkt. 4.§ 13.} aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyította:

- alulteljesít,
- társas kapcsolati problémákkal, tanulási, hiányosságokkal,
- magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd,
- közösségbe való beilleszkedése,
- személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciát mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. {2011. évi, CXCV. törvény}

A gyermek/ tanuló vizsgálatát a pedagógiai szakszolgálatok végzik, és a járási szakértői vélemény tartalmazza annak megállapítását, hogy BTMN-s a tanuló. Ez a szakértői vélemény tartalmazza továbbá:

- kedvezményeket
- tanulásszervezési, módszertani, pedagógiai javaslatot
- fejlesztési javaslatot.

Tartalmazza továbbá a {Nkt. 47.§ (8)} a fejlesztőpedagógus által biztosított fejlesztő foglalkozás óraszámát, módját.

A BTMN-s diákok együttnevelése az egész intézményre, az intézményben tanuló diákokra pozitív hatással bír. A tanulóknak, oktatóknak elősegíti az empátia, elfogadás, tolerancia, segítőkészség kialakulását. A BTMN-s diákokban a beilleszkedés, a többi tanulóval való együtt haladása sikerélményét.

Az eredményességet az alábbi tényezők biztosítják:

- intézményeinkben a törvényben előírt végzettségű fejlesztőpedagógus a járási szakértői véleményben megjelölt formában és óraszámában fejlesztő foglalkozást tart a tanulónak
- a fejlesztőpedagógus a járási szakértői véleményben megjelölt fejlesztendő területek, tanulásszervezési, módszertani, pedagógiai javaslatok alapján egyéni fejlesztési tervet készít
- az egyéni fejlesztési tervet az iskolavezetés bevonásával az alábbi segítőhálózat segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban tanító oktatók, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása
- az intézmény vezetője támogatja oktatói részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a tudásátadásra
- multidiszciplináris teamek létrehozása (többségi oktatók, fejlesztőpedagógus, iskolapszichológus, szociális munkás, szülő, az érintett tanuló, osztályfőnök stb.)
- az oktatók által kidolgozott differenciált tananyagok, feladatlapok stb. felhasználása, melyeket az iskola minden oktatója használhat, gyarapíthatja az anyagokat.

- egyes gyermek szükségleteihez illeszkedő pedagógiai eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazása
- egyénre irányuló figyelem az oktatók részéről
- tanulás- módszertani, tanulástechnikai eljárások elsajátíttatása, mely megkönnyíteni az adott tantárgyak tanulását
- az oktató a tanórai tevékenységek során a pedagógiai javaslatokat beépíti az adott tanuló esetében
- a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények alapján, szükség esetén az oktató megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmazza
- az oktató minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet hoz létre, melynek alapja a differenciáló módszerek (az instrukciók adása terén is) alkalmazása
- az oktatók részéről támogató pedagógiai attitűd, pozitív megerősítés biztosítása, sikerélmény megtapasztaltatása
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresése

A BTMN-s tanuló a Kormányrendeletben meghatározott kedvezményekben részesülhet. A meghatározott kedvezményekről az igazgató dönt az Nkt. szerint, a szakértői bizottság szakértői véleményétől nem térhet el. A kedvezmények a tanulmányok során, tanulmányok alatti vizsgákon, érettségi vizsgákon biztosítottak.

Kedvezmények:

- mentesülhet egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. Az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett a tanuló – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhat.
- hosszabb felkészülési idő illetheti meg,
- lehetővé kell tenni számára az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz használatát,
- az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval, illetve a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő kiváltását.

A szakmai vizsga esetén az akkreditált vizsgaközpont, a Nkt. és a szakértői bizottság véleménye alapján a következő kedvezmények adhatók meg:

- idegen nyelv, vagy annak egy típusa, szintje, ha az oktatás során is mentes volt idegen nyelv alól
- interaktív vizsgatevékenységben a tanulmányok során alkalmazott segédeszköz, segédszemély, jeltolmács igénybevétele
- interaktív vizsgatevékenység szóban történő felváltása, vagy szóban történő részének interaktív tevékenységgel történő felváltása
- a vizsga hosszabb idő alatt történő teljesítése.

Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk küldetésének tekinti a sajátos nevelési igényű, enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók szakképesítéshez, szakmához, rész-szakképesítéshez, illetve részszakmához juttatását. Ennek érdekében kamatoztatjuk mindazokat a pedagógiai lehetőségeket, amelyeket a ma már hatályon kívül helyezett 32/2012. (X. 8.) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveit tartalmazó EMMI rendelet biztosított. A jelenleg érvényes irányelvek szövegét szakértői team véglegesítette. A frissített, véglegesített szöveg ezúttal nem jogszabályi megerősítést kapott, hanem az Oktatási Hivatal honlapján való megjelentetéssel vált érvényessé. Bár az irányelvek már nem jogszabályban szerepelnek ezek mégis olyan szakmai előírások, amelyeket az SNI gyermekeket, tanulókat ellátó oktatási intézmények kötelesek betartani, s ha ez nem valósulna meg, úgy a szülők első sorban az intézménnyel szemben a nemzeti köznevelésről szóló 2011 évi CXCV. törvényben szereplő jogorvoslattal élhetnek.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik. A tanulásban akadályozott enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók nevelését, oktatását önálló osztályokban külön tanterv szerint valósítjuk meg.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően folyik.

Azokat az SNI tanulókat oktatjuk együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát,

az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, és az egyéni foglalkozásokat jelenthet.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások figyelembe vételével, gyógypedagógus által folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók számára az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez az iskola igazgatója a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

Egyéni fejlesztő, habilitációs és rehabilitációs foglalkozásokat szervezünk a sajátos nevelési igényű tanulók számára. A fejlesztést a szakvéleményben meghatározottak alapján, a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 27 (8) bekezdés foglaltak szerint a gyógypedagógus végzi.

A HABILITÁCIÓS, REHABILITÁCIÓS ELLÁTÁS KÖZÖS ELVEI

A sajátos nevelési igény kifejezi a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthezőségét.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan team munkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, mely a tanulók igényeitől függő eljárások (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazását teszi szükségessé.

A team-munkában részt vevő oktatók: szakképzett gyógypedagógus, a gyógypedagógus és fejlesztő munkaközösség, iskolapszichológus korlátozott időben.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve fejlesztő, habilitációs, rehabilitációs célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A tanulók habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének alapja a szakértői bizottság szakvéleménye.

A HABILITÁCIÓS ÉS REHABILITÁCIÓS TEVÉKENYSÉG CÉLJAI ÉS FELADATAI

A célokat és feladatokat, fejlesztendő területeket a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat és Pedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézet tűzi ki, a tanulók vizsgálatára épülő szakvéleményekben fogalmazza meg, melyek alapján a gyógypedagógus a köznevelési törvény vonatkozó paragrafusai szerint egyén fejlesztési terveket készít valamennyi tanulónk számára.

A rehabilitációs és rehabilitációs tevékenység céljai és feladatai ennek megfelelően:

- Az érzékszervi értelmi fogyatékból fakadó, hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újabb kialakítása.
- A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- Az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A fejlesztés céljait mindenkor a fejleszthetőséget megfogalmazó gyógypedagógiai-orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira építjük.

A HABILITÁCIÓS, REHABILITÁCIÓS TEVÉKENYSÉGET MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐK

- A fogyatékbosság típusa, súlyossága.
- A fogyatékbosság kialakulásának ideje.
- A sajátos nevelési igényű tanuló életkora, pszichés és egészségi állapota, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
- A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, pályaválasztás, életvitel.

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár kompetenciája:

- A programok, programcsomagok összeállítása.
- A rehabilitációs, rehabilitációs, egyéni fejlesztés.
- Közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő rehabilitációs, rehabilitációs, fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációkban.

AZ ENYHE FOKBAN ÉRTELMI FOGYATÉKOS ISKOLAI TANULÓK FEJLESZTÉSI PROGRAMJA

Az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók általános jellemzői:

Az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók akadályozottsága, személyiségfejlődési zavara, az idegrendszer különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy

funkciózavarával függ össze. Az enyhe fokú értelmi fogyatékos (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal állapítható meg a kognitív funkciók lassúbb fejlődése valamint más nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

Az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási jellemzői:

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő, attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési, stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki.

Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják, és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

Az SNI-s tanulók neveléséhez szükséges feltételek:

- a) A fogyatékossg típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatása
- b) A speciális szakiskolák számára kerettanterv alapján készített tanterv
- c) Szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása

Az enyhe fokban értelmi fogyatékos SNI-s tanulók nevelési igényeinek megfelelő gyógypedagógiai nevelés és terápia hatására, fejlődésük a mentális képességek területén is számottevő lehet, olyannyira, hogy iskolánkban nagyon sok SNI-s tanuló szakmai vizsgán szakmunkás bizonyítványt szerez.

Az iskolai fejlesztés szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza:

A szakiskola szakképző évfolyamain szakmai vizsgára történő felkészítés, vagy az életkezdéshez való felkészülést, a munkába állást lehetővé tevő, egyszerű, betanulást igénylő munkafolyamatok elsajátítását nyújtó képzés folyik. Az államilag elismert, OKJ-ban szereplő szakképesítésekre való felkészítés esetén a szakképzési évfolyamok száma az OKJ-ben megjelölt képzési idő, illetve a köznevelési törvényben biztosított lehetőségek alapján a sajátos nevelési igény típusához igazodó, nyújtott képzési idő szerint történik.

Ennek megfelelően a rész-szakképesítések megszerzési ideje 2 év, a szakmára történő, szakmai vizsgával záruló szakképzés időtartama 4 év (valamint az egy éves előkészítő évfolyam).

A szakképzési évfolyamokon is kiemelt szerepet kap a tanulók adottságaihoz igazodó készség- és képességfejlesztés, a komplex személyiségfejlesztés.

A nevelés oktatás célja:

- A korábban kialakult tudásbeli és szociális hátrányok felszámolása.
- A tanuláshoz, szakmatanuláshoz szükséges motiváció megteremtése, erősítése.
- A szakmai vizsgára való felkészítés.
- Munkavégzésre való szocializálás, munkavállalói magatartás kialakítása. A tanulók élettervezésének elősegítése, önálló életvezetés megalapozása.

Az integrált keretek között nevelt SNI-s, enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése:

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk). Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- A befogadó iskola vezetője támogatja oktatói részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a horizontális tudásátadásra.
- Az együttnevelést megvalósító iskolák oktatóinak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában a különböző pedagógiai szintereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, a tanuló képességei kibontakoztatásának érdekében.
- Multidiszciplináris teamek (pl. többségi oktató, gyógypedagógus, szülő, az érintett tanuló stb.), illetve jó gyakorlat e-bank, iskolai „forrásközpont” működtetése – a oktatók által kidolgozott egyes differenciált tananyagok, feladatlapok stb.

felhasználásával, melyeket az iskola minden oktatója használhat, illetve minden oktató gyarapítja az anyagokat.

- A nyitott tanulási-tanítási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében- oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel, a diverzitás iránti pozitív attitűddel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező oktató, aki
  - a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
  - egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus, konduktor együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
  - a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
  - a neurodiverzitást figyelembe vevő oktatási módszerek, rugalmas tanulásszervezés segítségével minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet hoz létre, melyben érvényesül a differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés, a differenciáló módszerek (az instrukciók adása terén is) alkalmazása, beleértve az értékelést is;
  - egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
  - együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus, konduktor iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba, megosztva vállalja a felelősséget a különleges bánásmódot igénylő gyermek haladásáért.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, konduktor

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság, az egyéb pszichés fejlődési zavar, az autizmus spektrum zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi oktatókkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó oktató tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) támogatást nyújt a többségi oktató számára a differenciáláshoz a tantervi követelmények szintjén, a következőknek megfelelően: nincs érdemi változtatás a tantervben, elvárt tudásban, hanem több idő, személyi támogatás (többségi oktatótól, gyógypedagógustól, asszisztentstől), eszközhasználat, differenciált tananyagfeldolgozás révén jut el a gyermek a tantervi célig. Eltérő tantervi célok megjelenítése esetén – a gyermek szakértői véleményének alapján –
  - terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon
  - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
  - alkalmazza a sajátos nevelési igényű tanuló osztályterem belüli megsegítésének lehetőségeit a befogadó intézményben;
  - segíti a befogadó oktatót a szűrésben, az egyéni értékelésben, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
  - segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Ezekén túlmenően a sajátos nevelési igényű tanuló igényeihez igazodva:

- a) az iskola egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időt is meghatározhat a szakmai programban.
- b) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában közreműködő intézményeinkben – függetlenül attól, hogy külön vagy a nem fogyatékos tanulókkal együtt történik a nevelés-oktatás – a minden iskola számára meghatározott tanórai foglalkozásokon túl kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs tanórai foglalkozásokat, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető súlyos és tartós rendellenessége esetén pedig fejlesztő foglalkozásokat szervezni. A rehabilitációs célú órakeret – a fogyatékoság típusától függően – a kötelező tanórai foglalkozásokra fordítandó óraszám 15–50%-a, míg a fejlesztő foglalkozások időkerete a kötelező tanórai foglalkozásokra fordítandó óraszám 15%-a. Az időkeretet az egyes évfolyamok, osztályok tanítási év közben a tanítási hetek között át-csoportosíthatóak.
- c) A sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezett a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó tovább haladást biztosító egyéni előre haladású nevelési-oktatási forma.
- d) A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a gyógypedagógussal együttműködve.
- e) Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.
- f) Az iskola tárgyi feltételeit illetően a fejlesztések megvalósításához intézményünk igyekszik a megfelelő tárgyi feltételeket is biztosítani. A fejlesztés hatékonyságát szolgálja fejlesztőtermünk és a fejlesztés különböző területeihez szükséges fejlesztő eszközeink. Pl.: Fejlesztő játékok és szoftverek, könyvek. Speciális tankönyvekkel látjuk el a tanulásban akadályozott tanulóinkat.

A 2019. évi CLXXX. törvény a szakképzésről 94. § illetve a 12/2020.(II.07.) Kormányrendelet 293-297. § alapján a sajátos nevelési igényű vizsgázó szakmai vizsgálója:

- 1.) A sajátos nevelési igényű vizsgázó részére a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott pályaalkalmassági és egészségügyi alkalmassági követelmények, valamint a fogyatékkal élő emberek egyenlő esélyű hozzáféréseinek figyelembevételével biztosítani kell a sajátos nevelési igény jellegéhez igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a kötelezettségeit. A felkészítés és a vizsgáztatás során is biztosítani kell a sajátos nevelési igényű vizsgázó számára a fizikai és infokommunikációs akadálymentességet.
- 2.) A sajátos nevelési igény jellege alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót – a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével – mentesíteni kell egyes tantárgyak, tananyagegységek (modulok)(kivéve a matematika) tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól. Ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell a vizsgatevékenység idegennyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, **segédszemély alkalmazását**, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt, ha azt a sajátos nevelési igény jellege indokolja, a szakmai vizsgabizottság engedélyezheti az írásbeli (interaktív) vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység írásbeli (interaktív) vizsgatevékenységgel történő felváltását.
- 3.) A mentesítésről iskolai rendszerű szakképzés esetén a nemzeti köznevelésről szóló törvényben a sajátos nevelési igény megállapítására felhatalmazott szakértői és rehabilitációs bizottság, iskolarendszeren kívüli szakképzés esetén a szakértői bizottság kettő évnél nem régebbi véleményének hiányában a sajátos nevelési igényt megalapozó fogyatékoság tekintetében illetékes szakambulancia, szakrendelő vagy szakgondozó intézmény szakorvosának véleménye alapján a szakmai vizsgabizottság dönt.
- 4.) A hivatkozott paragrafusok alapján nyújtott mentesítés kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható, és nem vezethet a bizonyítvány által tanúsított szakképesítés megszerzéséhez szükséges követelmények alóli általános felmentéshez.

Intézményünk a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását segíti elő a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatással, neveléssel. Intézményünk mindent megtesz a sikeres integrációért. Megvalósítjuk az integráció törvényi feltételeit, biztosítjuk az SNI tanuló törvény adta jogait, a kötelező és adható kedvezmények igénybevételét, differenciált óraszervezéssel az egyéni képességek kibontakozásával.

Fejlesztési tartalmak az SNI-s tanulók habilitációja és rehabilitációja során:

A habilitáció és rehabilitáció, az egyéni fejlesztés a szakértői bizottságok szakvéleményeiben foglalt fejlesztési területek mentén, minden tanuló számára egyénre szabottan folyik.

A fejlesztés területei:

a) Gyógypedagógiai terület

b) Pszichológiai terület.

○ A gyógypedagógiai fejlesztés ütemezése:

1. ismerkedés, anamnézisben foglalt adatok feldolgozása,
2. a konkrét gyógypedagógiai feladatok meghatározása egyénre szabottan,
3. egyéni fejlesztési tervek készítése,
4. az egyéni fejlesztési tervekben foglaltak megvalósítása,
5. zárás, összegzés, a további feladatok megjelölése.

○ Pszichológiai fejlesztés

A konkrét pszichológiai feladatok megvalósítása az iskolapszichológus tevékenysége során korlátozott időintervallumban.

Együttműködés a pszichológus és gyógypedagógus között.

Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden oktató, de elsősorban a szaktanár, szakoktató és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. A gyakorlati oktatásban különleges tehetséget felmutató tanulók fejlesztése a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetekkel való együttműködés keretében folyik.

- A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük az oktatók szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika).

A tehetségfejlesztés tevékenységei iskolánkban:

- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, tehetség-nyilvántartás,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- emelt óraszámú tantárgyak tanítása,
- tehetséggondozó programok (szakkörök, szakmai diákkörök),
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre,
- iskolai sportkör,
- vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- versenyeztetés,
- Részvétel a Szakma Kiváló Tanulója (SZKTV - Szakma Sztár Verseny),
- tantárgyakhoz köthető, szakmai, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

3.9 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

A diákkörökkel és a diákönkormányzattal kapcsolatos szabályozás az iskolai SZMSZ-ben és a Házirendben található.

3.10 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanuló személyisége harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülők és az oktatóiközösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

A diákok és az oktatók együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, az oktatókkal vagy az oktatói testülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a digitális naplón keresztül vagy az ellenőrzőben írásban) tájékoztatják.

A szülők és az oktatók kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten. Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról a digitális naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A hozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át.

Együttműködési formák:

- Családlátogatás (önállóan illetve a családsegítő szolgálattal együtt is, szükség esetén)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra

- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Nyílt tanítási nap a nyolcadikosok és szüleik számára
- Kihelyezett szülői értekezlet az általános iskolák hívására
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

Az intézményi közösségek kapcsolattartásának rendjét az iskolai SZMSZ tartalmazza.

Az intézmény kapcsolattartása az alábbi szakmai szervezetekkel:

- A térségben működő általános iskolák, oktatási és felsőoktatási intézmények
- Gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek
- Gyámhatóság
- Szakmai szolgáltató szervezetek
- Szakszolgálatok
- Iskola egészségügy
- Területileg illetékes kamara
- Gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodó szervezetek
- Iskola képzési profiljába tartozó szakmai szervezetek
- Kulturális és sportszervezetek
- Civil szervezetek

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza. Az egyes munkaköri leírások tartalmazzák az intézményi kapcsolattartók feladatait, a kapcsolattartás formáját, módszerét, gyakoriságát és a beszámolási kötelezettséget.

3.11 A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgákat a Szakképzési törvény és a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (egyéni tanrend szerint tanulók, igazgatói határozat, oktatótestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell a tanulót és a szülőt. A tájékoztatásnak legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt meg kell történnie. Vizsgát – a rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni,

amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból.

Ha a tanuló a vizsga letételére az oktatótestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga nem ismételhető.

Az osztályozó, a különbözeti, a pótló és a javítóvizsga követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek, tantervek alapján készült a Szakmai Program részét képező Oktatói Program, adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény három időszakot biztosít a lebonyolításra: augusztus, január és április folyamán. (Intézményi döntés szerint) A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott, és közzé teszik az intézmény honlapján.

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- hiányzása a 12/2020. (II. 7.) Korm.rendelet 164. §-ban előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható,
- amennyiben az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,

- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló a tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, az oktatói testület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontjáról az iskola írásban tájékoztatja a tanulót, kiskorú esetén a tanuló törvényes képviselőjét. A javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödikétől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okból elkészik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

Ágazati alapvizsga

Az ágazati alapvizsga jogi kereteit az alábbi jogszabályok jelentik:

Szkt. 91. §

Szkr. 254-257. §,

Képzési és kimeneti követelmények (KKK)

Az ágazati alapvizsga bemutatása:

A szakmai oktatás két részből tevődik össze, ágazati alapoktatásból és szakirányú oktatásból. A tanulói jogviszonyban szervezett, hároméves szakképző iskolában, a kilencedik évfolyam lezárása illetve a tanév szorgalmi időszakának befejezése előtt valamint a kétéves és a felnőttek szakmai oktatásban az első félév végét megelőzően szervezzük meg. Az ágazati alapvizsga a tanulmányok alatti vizsgának minősül, melyet ágazati alapvizsga vizsgabizottsága előtt kell tenni, melyet 8 és 17 óra közötti időben kell szervezni.

Az ágazati alapvizsga letétele után léphet a tanuló vagy a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásba. Ugyanakkor, ha már valaki rendelkezik egy adott ágazatban alapvizsgával és ugyanabban az ágazatban újabb szakmát tanul, mentesül az alapvizsga letétele alól. Az ágazati alapvizsga alól mentesítést írásbeli kérelemre, annak elbírálása után, az igazgató határozat útján adhat.

Az ágazati alapvizsgáról a tanuló vagy a képzésben részt vevő személy igazolást kap. Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni, mely záradék formájában történik meg.

Az alapvizsga feladatai a képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően vannak összeállítva, mely az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudást és kompetenciákat mér, az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében.

Az ágazati alapvizsga részletes szabályozása:

- Az ágazati alapoktatás ágazati vizsgával zárul.
- A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát. (Az ágazati alapoktatást kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.)
- Az ágazati alapvizsga – az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos – szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.
- A vizsga követelményeit és az értékelés szabályait – a KKK-k alapján – a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni.
- Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni.
- A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható (Szkr. 254/A. §)
- Az ágazati alapvizsgához kapcsolódó javító- és pótlóvizsga letételére az ágazati alapvizsgát követő hatvan napon belül kell lehetőséget biztosítani (Szkr. 255. § (4))

- A tanuló magasabb évfolyamba nem léphet, a tanuló és a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel nem vehet részt, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett (Szkr. 256. § (1))

Felmentés, mentesítés esetei:

- Szkr. 256. § (3) alapján: Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.
- Az ágazati alapvizsga tekintetében – ha azt a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség, a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékoság jellege indokolja – a beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló és a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy számára:
  - a) az írásbeli vizsgával összefüggésben meg kell növelni az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel,
  - b) lehetővé kell tenni segédeszköz használatát vagy segédszemély igénybevételét, illetve
  - c) engedélyezni kell, hogy az írásbeli vizsga helyett szóban számoljon be ismereteiről.

A vizsgabizottság összetétele, működése:

- Az ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét az illetékes területi gazdasági kamara delegálja.
- Az ágazati alapvizsga vizsgabizottságának elnökét megillető díjazás összege a tárgyév első hónapjának első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér a) negyven százaléka, ha a vizsgázók száma 25 fő alatt, b) hatvan százaléka, ha a vizsgázók száma 25 és 35 fő között, c) nyolcvan százaléka, ha a vizsgázók száma 35 fő fölött van. A vizsgabizottság elnöke a díjazáson felül további költségtérítésre nem jogosult.

- A vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Ha a szakképző intézmény oktatóinak szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízta meg.
- A vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében:
  - a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
  - b) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
  - c) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

- A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az igazgató készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során
  - a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
  - b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
  - c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
  - d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.
- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Az egyes vizsgatevékenységek (írásbeli, gyakorlati) általános lebonyolítási szabályai:

- Ágazati alapvizsga leírását, mérésének, értékelésének szempontjait a képzési és kimeneti követelmények tartalmazzák. Ez alapján a szakképző intézmény állítja össze az írásbeli, illetve a gyakorlati feladatsort.
- Írásbeli vizsgatevékenység:
  - a) Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, ha a vizsgatevékenység megoldását valamilyen rögzített módon, a

vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

- b) Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarják, és ne segítsék.
- c) A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
- d) Az írásbeli vizsgán kizárólag a szakképző intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.
- e) Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről a szakképző intézmény gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
- f) A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- g) Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
- h) Ha a vizsgáztató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az igazgató a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató, az igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

- i) Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztatótól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.
- j) Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- k) Ha a vizsgáztató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlpra, és értesíti az igazgatót.
- l) Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az igazgatóból és két – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt, b) a vizsgázót javítóvizsgára utasítja vagy c) ha a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát eredménytelennek nyilvánítja vagy az a) pont szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

- Gyakorlati vizsgatevékenység
  - a) A gyakorlati vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá.
  - b) A gyakorlati vizsgatevékenységet akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgatevékenység elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgatevékenység megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgatevékenység rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgatevékenység helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

Az ágazati alapvizsga és a tanulmányok folytatása:

- A tanuló a sikeres ágazati alapvizsgát követően a szakképző intézményben külön felvételi eljárás nélkül folytathatja tanulmányait azzal, hogy az általa választott

szakmáról az ágazati alapoktatás során az igazgató által meghatározott időszakon belül kell nyilatkoznia.

- A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.
- Az érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben, ha a képzésben részt vevő személy sikertelen ágazati alapvizsgát tett, a javítóvizsgát a tanév második félévében teheti le. A javítóvizsgán is sikertelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető.
- Az ágazati alapvizsga javító/pótlóvizsgáját még az érintett tanévben meg kell szervezni.

Az ágazati alapvizsga dokumentálása:

- A vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.
- Az ágazati alapvizsgáról tanulónként, illetve képzésben részt vevő személyenként és vizsgánként jegyzőkönyvet kell kiállítani.

A jegyzőkönyvön fel kell tüntetni a vizsgát lebonyolító szakképző intézmény nevét, OM azonosítóját és címét.

A jegyzőkönyv:

- a) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy természetes személyazonosító adatait és annak a szakképző intézménynek a megnevezését, amellyel tanulói jogviszonyban, illetve felnőttképzési jogviszonyban áll,
- b) a vizsgatárgy megnevezése mellett
  - ba) az írásbeli vizsga időpontját, értékelését,
  - bb) a szóbeli vizsga időpontját, a feltett kérdéseket, a vizsga értékelését és a kérdező oktató aláírását,
  - bc) a végleges osztályzatot,
- c) a jegyzőkönyv kiállításának helyét és idejét, valamint
- d) a vizsgabizottság elnökének és tagjainak, valamint a jegyzőnek a nevét és aláírását tartalmazza.

- Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.
- Mivel a tanulmányok alatti vizsgára vonatkozó adatokat az egyéni törzslap tartalmazza, az ágazati alapvizsga teljesítését a törzslapba is fel kell vezetni.

Az ágazati alapvizsga értékelés és minősítése:

A Képzési és kimeneti követelmények alapján a vizsgatevékenységek értékelése százalékos formában történik. Vizsgatevékenységenként a pontszámok százalékban történő kifejezésével értékelünk, így a súlyozás, a KKK-ban meghatározott értékelési súlyaránynak megfelelően is százalékos eredmények alapján történik. Az ágazati alapvizsga minősítését a súlyozott százalékos eredmény mellett osztályzattal is szükséges megadni. Mivel a szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát a KKK-ban meghatározott súlyarányval be kell számítani, így az ott megjelölteket kell követnie a minősítésnek (Szkr. 290. § (1). A vizsgázó teljesítményét vizsgatevékenységenként, a pontszámok százalékban és érdemjegyben történő kifejezésével kell értékelni.

A képzési és kimeneti követelmények meghatározzák, hogy egy-egy ágazatban melyik az a minimum százalékos érték, amelyiktől a vizsga eredményes. A további értékelés határokat ágazatonként, az alábbi táblázat mutatja:

Ágazati alapvizsgák értékelésének határértékei				
Érdemjegy		Építőipar	Épületgépészet	Fa- és bútoripar
elégtelen	1	0 % - 39 %	0 % - 49 %	0 % - 50 %
elégséges	2	40 % - 51 %	50 % - 60 %	51 % - 60 %
közepes	3	52 % - 64 %	61 % - 70 %	61 % - 70 %
jó	4	65 % - 80 %	71 % - 80 %	71 % - 80 %
jeles	5	81 % - 100 %	81 % - 100 %	81 % - 100 %

A vizsgák közös rendje, formája, értékelése

A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák az alábbi formai, tartalmi követelményeknek kell hogy megfeleljenek a 12/2020. (II. 7.) Korm.rendelet 180-190. §-ában foglaltak alapján:

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítani.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola szakmai programja alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló minimum idő tantárgyanként hatvan perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

d) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató oktató mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató oktató felolvassa.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Ha a vizsgáztató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztatótól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és

- a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- b) az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
- c) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdji a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató oktató gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi,

logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízta meg. A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a szakképzési államigazgatási szerv szervezi.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,

b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,

c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait.

A vizsga reggel 8 óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb 17 óráig tarthat.

A vizsgák értékelése: a tantervi követelmények teljesítése szükséges a továbbhaladáshoz.

Központi interaktív vizsgák esetében minden vizsgázónak személyenként a rendelkezésére álló számítógépen kell megoldani a vizsgafeladatot önállóan.

Amely szakma tekintetében követelmény a portfólió kapcsán prezentáció készítése és bemutatása, azt a megadott határidő végéig meg kell küldeni a szakmai vizsga szervezésért felelősnek. A vizsga keretében a megadott időtartamban be kell mutatni, önállóan, melyhez a technikai háttér az iskola biztosítja.

3.12 A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A szakképző intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Felvétel

Iskolánk a felvételi kérelmekről az alábbiak szerint dönt:

- szakképző iskola esetén az általános iskolai tanulmányi eredmények és az egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítése.
- szakiskola esetén az általános iskolai tanulmányi eredmények és az egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítése.

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet szabályozza.

Szakképző iskolánk felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében elhelyezi. A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- az iskola OM-azonosítóját, telephelyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat,
- a felvételi eljárás rendjét,
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a teljesítmények értékelésének módját és figyelembe vételének arányait,
- a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő jelentkezőre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat,
- szakképzésre vonatkozó szabályok alapján az egészségügyi, pályaalkalmassági követelményeket.

A felvételi vizsgákat a tanév rendjében meghatározott időszakon belül, a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell megszervezni. Az iskola felvételi szabályzata tartalmazza a szóbeli felvételi vizsgakövetelményeket.

Felvételi eljárásunk során az általános iskolából hozott pontszámok alapján számítunk felvételi pontszámot.

Szakképző iskola esetében:

Intézményünk az általános iskola 7. osztály év végi és 8. osztály félévi eredményeket veszi figyelembe.

Szakiskola esetében:

Intézményünk az általános iskola 7. osztály év végi és 8. osztály félévi eredményeket veszi figyelembe.

Másik intézményből történő átvételről az igazgató dönt az alábbiak szerint:

Átvétel

A felsőbb évfolyamra jelentkezéskor az iskola vizsgálja a: *tanuló megelőző tanulmányait, a választandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját.*

Az átvétel igazgatói határozattal engedélyezhető:

- előzetes tanulmányok beszámításával,

továbbá:

- különbözeti vizsgával (A vizsga idejét az iskola igazgatója határozza meg.),
- egyéni segítségnyújtással,
- türelmi idő biztosításával,
- évfolyamisméltással.

A szakképzésre vonatkozó további átvételi szabályokat az iskola oktatási programja tartalmazza.

3.13 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,

- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és-jártassággal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,
- támogatjuk az oktatók részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Természetismeret:
  - rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
  - mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
  - égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a Szakmai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

3.14 Kizárólag mikrotanúsítvány megszerzésére létesített felnőttképzési jogviszony esetén a mikrotanúsítvány kiadásának szakmai előképzettségre vonatkozó feltétele

A felnőttképzés során lehetőség nyílik mikrotanúsítványok kiállítására, amelyek egy adott tanulási eredmény vagy kompetenciaterület elsajátítását igazolják. Ezek a tanúsítványok önálló értékkel bírnak, és igazolják, hogy a képzésben részt vevő sikeresen teljesítette a mikrotanúsítvánnyal lefedett tananyagrészt vagy modult.

A mikrotanúsítványok nemcsak a tanuló szakmai fejlődésének mérföldkövei, hanem lehetőséget biztosítanak arra is, hogy az egyes képzések közötti átjárhatóság megvalósuljon. Ennek keretében a korábban megszerzett mikrotanúsítványok – megfelelő tartalmi egyezőség esetén – beszámíthatók más képzési programokba, így csökkentve a tanulási időt és elősegítve a rugalmas tanulási utak kialakítását.

A rendszer lehetővé teszi a kompetenciaalapú, modulárisan felépülő képzési struktúra támogatását, előmozdítva ezzel a munkaerőpiac igényeire gyorsan reagáló, hatékony és személyre szabott tanulási lehetőségek kialakulását.

A mikrotanúsítványok esetében a kiadás feltételei az alábbiak:

- Tanulói jogviszonnyal rendelkezők esetén:

A képzésben való részvétel feltétele, hogy a tanuló az adott ágazathoz tartozó szakmai oktatás legalább első évét megkezdte, és a mikrotanúsítvány tartalmához kapcsolódó alapozó tantárgyakat sikeresen teljesítette, vagy azokkal párhuzamosan tanul.

- Felnőttképzési jogviszony keretében jelentkező felnőttek esetén:

A jelentkezőnek rendelkeznie kell az adott mikrotanúsítvány szintjének és tartalmának megfelelő szakmai előképzettséggel, amely lehet: szakirányú végzettség (pl. szakmai előképzettséget adó szakmai oktatás, szakképesítés, technikus végzettség), vagy ♣ az adott szakterületen szerzett, legalább egyéves munkatapasztalat, amelyet a képző intézmény előzetes tudásmérés vagy igazolás alapján elfogad.

3.15 Digitális bizonyítvány

Digitális bizonyítvány (2025. szeptember 1-től felmenő rendszerben) A szakképző intézmények 2025. szeptember 1. napjától felmenő rendszerben az eddig használt („piros”)

bizonyítványok helyett digitális bizonyítványt állítanak ki a KRÉTA rendszerből, „melyet kiállításakor az intézmény elektronikus aláírásával és olyan szolgáltató által kiadott időbélyegzővel kell ellátni, amely e szolgáltatást minősített szolgáltatóként nyújtja.

A digitális bizonyítvány előállításának feladata továbbra is az osztályfőnöké (eddig: kiállítás). A jogszabály szerinti díspéldány (tanuló, illetve a tanuló szülőjének vagy törvényes képviselőjének – a tanulmányi rendszeren keresztül is előterjeszhető – kérelemére, a digitális bizonyítványról kiállított hiteles papír alapú másolat) második és minden további példányának kiállítása térítési díj köteles, melynek összege a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltségének egyhavi összegének 10%-a. A szakképző intézménynek díspéldányokról is nyilvántartást kell vezetnie.

4 Egészségfejlesztési program

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet, 102 § A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

Az igazgató az egészségfejlesztési és prevenció programok kiválasztásánál beszerzi,

- a) az iskolapszichológus,
- b) kulturális és sportszervezetek,
- c) szociális támogató intézmények,
- d) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- e) ha működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

A szakképző intézményben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés módszertani útmutatóját az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki.

5 Pályaorientációs szolgáltatások

A pályaorientáció keretében nyújtandó szolgáltatásokhoz egyenlő hozzáférést biztosítunk az alapfokú iskolai oktatást nyújtó köznevelési intézmény tanulói, valamint a szakképző intézmény tanulói, illetve képzésben részt vevő személyek részére.

Biztosítjuk, hogy a jogosult a szakképző intézményi előmenetel során, a továbbtanulási, iskolaváltási, iskolatípus-váltási, továbbá szakmaválasztási vagy szakmaváltási döntést megelőzően legalább egyszer személyre szabott életpálya-tanácsadás, illetve a pályaorientáció keretében nyújtható szolgáltatásban részesüljön.

Pályaorientációs szolgáltatások egyéni és csoportos keretekben:

- pályaválasztási tanácsadás,
- továbbtanulási tanácsadás,
- foglalkozási és munkába állási tanácsadás,
- pályakorrekciós tanácsadás.

Az alapfokú iskolai oktatást nyújtó köznevelési intézmény tanulói számára a képzési kínálatot és az iskolát bemutató nyílt napot, a tanulható szakmákat bemutató foglalkozásokat szervezünk. Részt veszünk a pályaorientációt segítő városi és regionális rendezvényeken. Az alapfokú iskolai oktatást nyújtó köznevelési intézmények meghívására részt veszünk a pályaorientációs napjaikon.

A szakképző intézmény tanulói, illetve képzésben részt vevő személyek részére tanévenként egy alkalommal pályaorientációs napot, karrier hetet, szakmai bemutatókat szervezünk.

Biztosítjuk a továbbtanulási-, foglalkozási és munkába állási lehetőséget kínáló szervezeteknek az intézményben való megjelenést a tanulók, képzésben résztvevők tájékoztatása céljából.

6 Oktatási Program

6.1 Kifutó képzések

6.2 A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek

6.2.1 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások

A közismereti tantárgyak óraszámait a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI-rendelet figyelembevételével az alábbiak szerint határozzuk meg:

Heti óraterv – Szakképző iskola

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	9-11. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2	206
	Idegen nyelv	2	1	1	139
	Matematika	2	2	1	175
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0	108
	Természetismeret	3	0		108
	Testnevelés	4	1	1	211
	Osztályközösség-építő Program	1	1	1	103
	Pénzügyi és munkavállalói ism.			1	31
	Összes közismereti óraszám	17	7	7	1081
	Ágazati alapoktatás	16	0	0	576
Szakirányú oktatás	0	25	25	1675	
Szabad órakeret (szakmai)	1	2	2	170	
Tanítási hetek száma	36	36	31		
Éves összes óraszám	1224	1224	1054	3502	
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34		

Szakiskola – Előkészítő évfolyam

Műveltségterület	Tantárgy	Heti óraszám	Éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	5	180
Idegen nyelv	Idegen nyelv	2	72
Matematika	Matematika	5	180
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek*	2	72
Természettudomány és földrajz	Természettudomány	3	108
Művészetek	Vizuális kultúra	2	72
Technológia	Digitális kultúra	2	72
Egyéb	Pályaorientáció*	2	72
	Szakmai alapozó ismeretek*	5	180
Testnevelés	Testnevelés	5	180
	Osztályfőnöki (Közösségi nevelés)	1	36
Összesen		34	1224
Szabadon tervezhető		3	108
Mindösszesen		34	1224

Szakiskola

Műveltségi terület	Tantárgy neve	9–10. évfolyam (átlag heti időkeret)	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom*	2	142
Matematika	Matematika*	3	213
Technológia	Digitális kultúra*	2	142
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés*	3	213
	Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1	71
Közismeret összesen		11	781
Testnevelés terhére szabad időkeret (matematika, digitális kultúra)*			0
További szabad közismereti időkeret (magyar nyelv és irodalom)			0
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt		21	1491
További szabad szakmai időkeret (szabad sáv)		2	142
Heti óraszám összesen		34	
Összefüggő szakmai gyakorlat		70	70

A közismereti tantárgyak tanterveit a Szakmai Program I. számú melléklete tartalmazza.

6.2.2 A rugalmas tanulási utak

Dobbantó program

A Dobbantó program célja

- alapkompétenciahiányok csökkentése
- foglalkoztatók által elvárt kompetenciák fejlesztése
- a szakképzésbe való belépés megalapozása

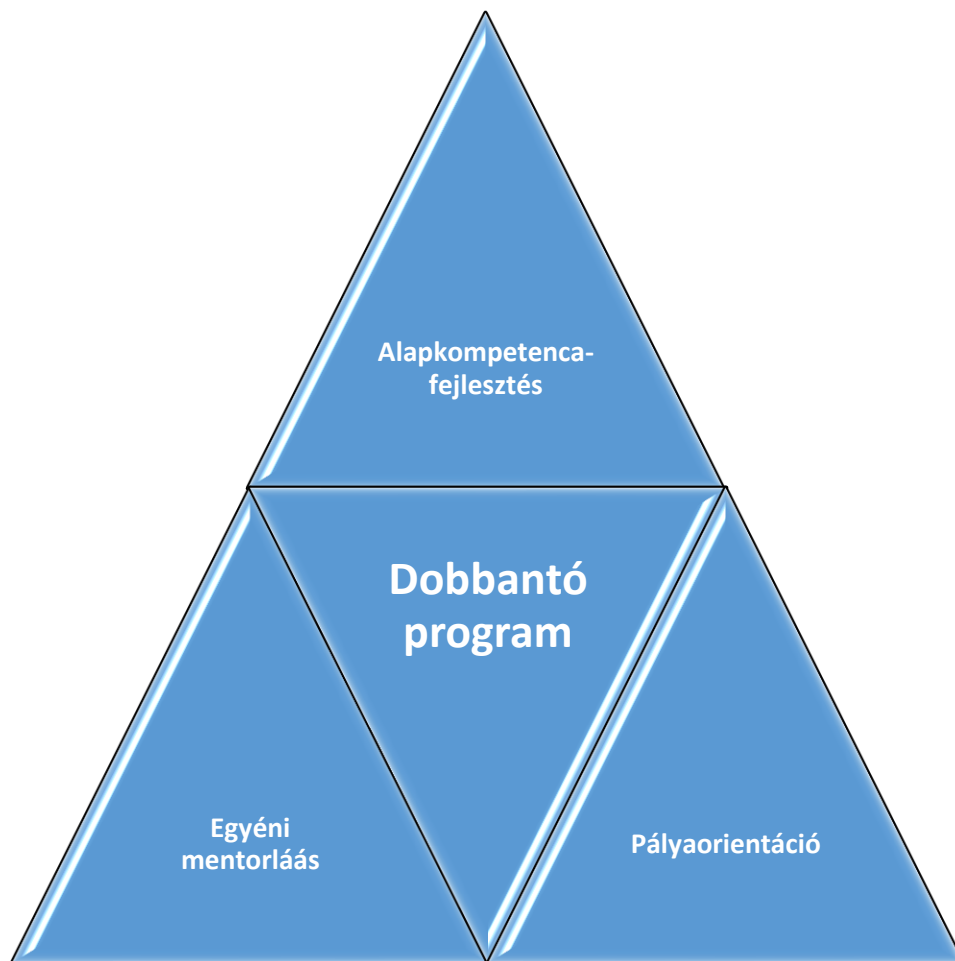
A Dobbantó programban való részvétel feltételei:

- a megelőző tanév utolsó napjáig betöltött 15. életév
- alapkü végzettség hiánya

A Dobbantó program alapelvei:

- A gyerekek és fiatalok központi szerepe
- Színvonalas nevelői és oktatói munka
- Projektoktatás
- A társadalom megújítása
- A család bevonása
- Mentorálás

A Dobbantó program szakmai koncepciója:

A Dobbantó program tanulási programjának kidolgozása során építünk a Göd 2.0 szakképzés-fejlesztési programra, valamint a Dobbantó programra.

- A Göd 2.0 a hazai szakképzés fejlesztési programja célja szerint:
  - a fiatalokat (szüleikkel együtt) segíti abban, hogy tehetségeik, érdeklődésük ismeretében tudatosan válasszanak tanulási életútjaik között;
  - a szakképzést megalapozza olyan alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztésével, melyek az Ipar 4.0 és a jövő munkakörnyezetéhez illeszkednek, szakmáktól függetlenek, illetve minden szakmában szükségesnek látszanak;
  - az első időszakban életpálya-kompetenciákra összpontosít, így építi a pályaorientációt, a teljes életpálya-tanácsadást és -kísérést,
  - a szakképzésben képviseli az értékalapú, egyéni tanulási utakat lehetővé tévő és egyben közösségi tanulást;

- olyan modellt épít, mely a fő érintettekkel együttműködésben, a vállalatok fejlesztési és megvalósítási folyamatba történő bekapcsolásával, teljes képzési integrációjával ad válaszokat a hazai helyzetre.
- A Dobbantó programot a Munkaerőpiaci Alap képzési alaprésze 2007-es központi kerete finanszírozta és motorizálta; megvalósítása 2008-2011 között zajlott az ország 15 szakiskolájában. A programot EU és OECD, valamint egyéb nemzetközi kutatások ismerték el, és hivatkoznak rá jó gyakorlatként. A Dobbantó program közvetlen célja egy olyan szakiskolai előkészítő 9. évfolyami program kialakítása és megvalósítása volt, amely a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő SNI tanulók számára biztosított olyan egyéni ütemterven alapuló képzést, amely felkészítette őket a többségi oktatásban és képzésben való részvételre, a sikeres továbbhaladásra.

Dobbantó program pedagógiai szemlélete:

A Dobbantó program pedagógiai szemlélete és gyakorlata a diákközpontú szemléletre, a projektalapú oktatásra és gyakorlatra épül.

A tanulás fizikai környezete:

A tanulás fizikai környezetének kialakításakor alapelvünk, hogy az vonzó legyen, az iskolai tartózkodáshoz és a tanuláshoz kedvet ébresszen.

- Biztosítson lehetőséget a különböző tanítási és tanulási programoknak és pedagógiáknak, beleértve a jelenlegi IKT eszközöket, informatikai alkalmazásokat, technológiákat;
- biztosítsa, hogy használóik egészséges, biztonságos, kellemes, stimuláló tanulási helyzetekben tevékenykedhessenek;
- tegye lehetővé az épület optimális, költséghatékony működtetését.

Szervezeti keretek:

A Dobbantó program szervezeti keretei sok szempontból eltérnek a hagyományos szakképzés szervezési formáitól.

A diákok, tanulócsoportok szervezése:

a Dobbantó programban a diákokra fordítandó nagyobb figyelem, az egyéni fejlődés biztosítása érdekében alacsonyabb csoportlétszámokkal dolgozunk. Az ideális csoportlétszám 8-12 fő, de semmiképpen sem magasabb 16 főnél.

Az oktatók szervezése:

Egy-egy tanulócsoporttal stabil oktatói csoport, az úgynevezett Dobbantó Team (DT) működik együtt. A Dobbantó Team (DT) működtetése azt jelenti, hogy a fejlesztő munka során nem a szakrendszerű oktatáson van a hangsúly, hanem a szakképzés előkészítésén, azaz a diákok alapkompenciáinak a megfelelő szintre hozásán, személyiségük megerősítésén, a kölcsönös bizalmi kapcsolat kialakításán, a szakirányú orientáció megtalálásán.

A DT tagjai egyben a diákok a segítő párijai, kísérői is lesznek. A DT heti rendszerességgel ül össze, az egyes diákokkal kapcsolatos teendők, események megbeszélése érdekében. A DT esetenként meghívott szakemberekkel is bővül, pl. iskolapszichológus, szociális munkás, ifjúságvédelmi felelős, bűnmegelőzési tanácsadó.

Az DT tagjainak a feladata:

- felkészülés a foglalkozásokra
- foglalkozások megtartása
- munkakörök megismerésére felkészítés
- továbbképzésen, workshopokon való részvétel
- team-megbeszéléseken való részvétel
- segítő párként tevékenykedés a segített pár egyéni fejlődési terve megvalósulásának támogatása, ennek érdekében eseti szerződések kötése és teljesítésük támogatása
- kapcsolattartás a szülőkkel, gondviselőkkel
- a nonformális és informális tanulási alkalmak szervezése és azokon való részvétel iskolán belül és kívül

A tér szervezése:

A tanulási/fejlesztési tér alapja a csoport saját helyisége. Ennek kialakítása során arra kell törekedni hogy, a tanulandó témától, illetőleg tanulásszervezési mód/fejlesztési feladat igényétől függően flexibilisen alakítható legyen. Lehetőséget kell biztosítani az önálló munkára vagy elvonulásra, valamint a csoportmunkára egyaránt.

A hatékony fejlesztést támogatják olyan független, különálló, megfelelő helyszínek is, ahol az oktatók akár egy-egy vagy néhány diákkal, akár szülőkkel ülhetnek le. A Dobbantó program tanulói az iskola többi tanulóival együtt használják az iskola közösségi tereit (könyvtár, tornaterem, edzőterem, sportudvar stb.)

Az idő szervezése:

A tanév szervezése:

- az első tanítási hét: a ráhangolódás hete, motivációs szakasz
- az első hónap: a segítő párok kialakítása, egyéni fejlődési tervek elkészítése
- október közepe - január közepe: az EFT első szakaszának megvalósítása
- január közepe - március: az EFT második szakaszának megvalósítása
- április - június: az EFT harmadik szakaszának megvalósítása
- június: döntés az egyéni tanulási utakról, az orientációs program zárása

A tanulás tartalma:

A Dobbantó program tanulási tartalmainak meghatározásában kiemelt szerepe van a 21. századi munkaerőpiaci elvárásoknak, valamint a várható, előre jelzett kompetencia szükségleteknek. A tanulási tartalmak meghatározásakor kiemelt figyelmet fordítunk a tanulási és innovációs készségek, a 4K (kritikus gondolkodás – problémamegoldás, kommunikáció, kommunikáció, közös munkavégzés, kreativitás) folyamatos fejlesztésére.

Kiemelt kompetenciák:

- komplex problémamegoldás

- kritikus gondolkodás
- kreativitás
- a másik emberhez való kapcsolódás
- együttműködés
- érzelmi intelligencia
- döntéshozatal
- szolgáltatói szemlélet
- tárgyalási készségek
- rugalmas gondolkodás

Az Ipar 4.0 elvárásai alapján célunk az:

- oktatási színvonal fejlesztése,
- flexibilis és konvertálható tudás és tanulási képesség átadása a tanulóink számára,
- digitális kompetenciafejlesztés, mely magában foglalja az információs társadalmi technológiák magabiztos és kritikus használatát a munka, a szabadidő és a kommunikáció terén.

A Dobbantó program tanulási tartalma a fenti szempontokat figyelembe véve műveltségterületekbe sorolt modulokból építkezik az alábbi tartalmi területekre kiterjedve:

- alapkészségek (kiemelten: számolás, szövegértés)
- idegen nyelv
- transzverzális készségek (kritikus gondolkodás, vállalkozói és kezdeményezőkétség, problémamegoldás, együttműködés képesség)
- digitális írástudás
- az életpálya-építéssel összefüggő készségek fejlesztése
- a tanulás tanulása, az élethosszig tartó tanulás megalapozása

A tanulási tartalmak szervezésére a tanév során a következők szerint kerül sor:

Tanítási hetek száma		36		
Órakeret		hét	tanítási év	Tantárgyi jelleg
		32	1152	
Dobbantó program	Komplex humán ismeretek	9	324	e
	Komplex reál ismeretek	8	288	e
	Testnevelés	2	72	e
	Szakmai alapozás	10	360	e/gy
	Osztályközösség-építő program	1	36	e/gy
Összes óraszám		30	1080	
Mentorálás		1	36	e/gy
Dobbantó teammunka		1	36	e/gy

Műhelyiskola

A Műhelyiskola célja

- alapkompenciahiányok csökkentése
- foglalkoztatók által elvárt kompetenciák fejlesztése
- a szakképzésbe való belépés megalapozása

A Műhelyiskolában való részvétel feltételei:

- betöltött 16. életév, alapfokú végzettség
- alapfokú végzettség hiánya és a Dobbantó program elvégzése

A Műhelyiskola alapelvei:

- A gyerekek és fiatalok központi szerepe
- Színvonalas nevelői és oktatói munka
- Részsakmára való felkészítés
- Kompetenciafejlesztés
- Mentorálás

A tanulás tartalma:

A Műhelyiskola tanulási tartalmainak meghatározásában kiemelt szerepe van a szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz szükséges ismeretek alapján a gyakorlati tudásnak, valamint a 21. századi munkaerőpiaci elvárásoknak, a várható, előre jelzett kompetencia szükségleteknek. A tanulási tartalmak meghatározásakor kiemelt figyelmet fordítunk a tanulási és innovációs készségekre, a 4K (kritikus gondolkodás – problémamegoldás, kommunikáció, kommunikáció, közös munkavégzés, kreativitás) folyamatos fejlesztésére, a kulcskompetenciák erősítésére. A részszakma megszerzésének időtartama – a tanév, illetve a tanítási év rendjére tekintet nélkül – legalább 6, legfeljebb 24 hónap.

A tanulási tartalmak szervezésére a tanév során a következők szerint kerül sor:

Tanítási hetek száma		35		
		hét	tanítási év	
Órakeret		31	1085	Tantárgyi jelleg
	Komplex humán ismeretek	2	70	e
	Komplex reál ismeretek	3	105	e
	Szakirányú oktatás	24	840	e/gy
	Osztályközösség-építő program	1	35	e/gy
Összes óraszám		30	1050	

Orientációs évfolyam

Az orientációs évfolyam célja:

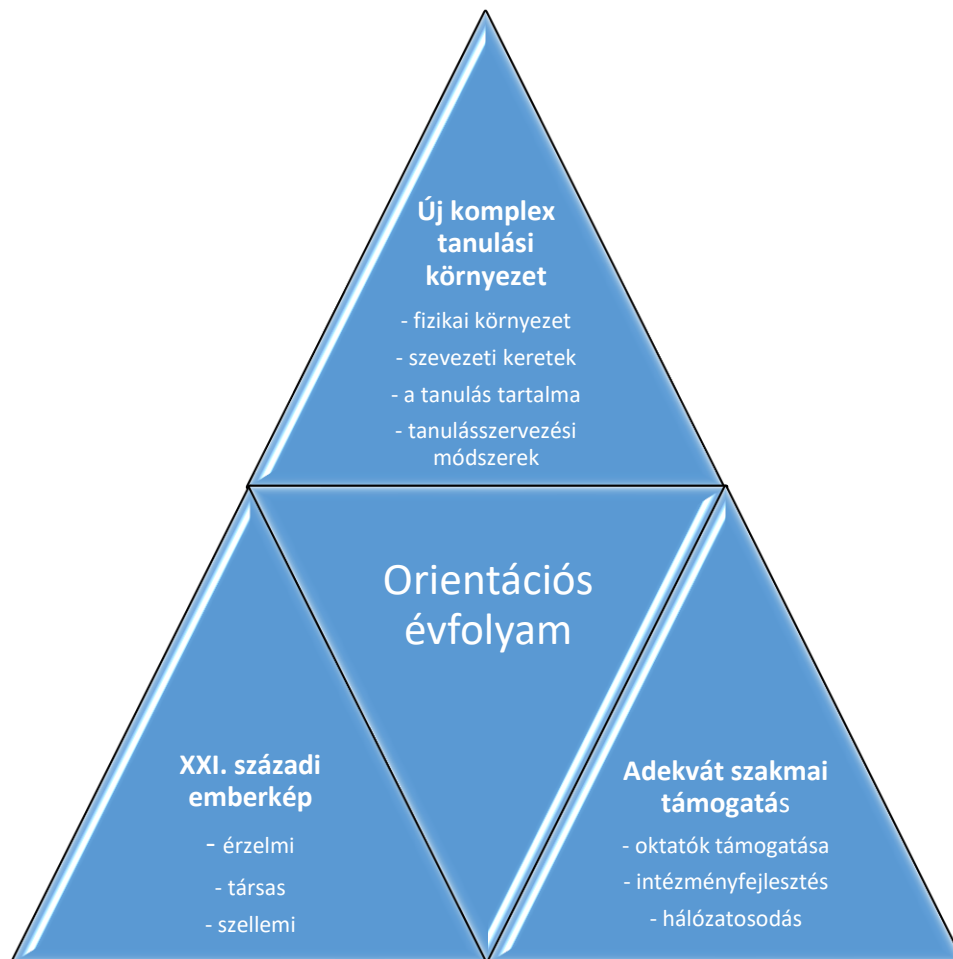
- A fiatalokat (szüleikkel együtt) segíteni abban, hogy tehetségeik, érdeklődésük ismeretében tudatosan válasszanak tanulási életútjaik között.
- A szakképzés megalapozása olyan alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztésével, melyek az Ipar 4.0 és a jövő munkakörnyezetéhez illeszkednek, szakmáktól függetlenek, illetve minden szakmában szükségesnek látszanak.
- Hatékony, személyre szabott pályorientáció, életpálya-tanácsadás és –kísérés.
- Értékalapú, egyéni tanulási utakat lehetővé tévő és egyben közösségi tanulás támogatása.

Az orientációs évfolyam alapelvei:

- A gyerekek és fiatalok központi szerepe

- Színvonalas nevelői és oktatói munka
- A társadalom megújítása
- A család bevonása
- Kísérés

Az orientációs évfolyam szakmai koncepciója:

Az Orientációs évfolyam tanulási programjának kidolgozása során építünk a Göd 2.0 szakképzés-fejlesztési programra, valamint a Dobbantó programra.

- A Göd 2.0 a hazai szakképzés fejlesztési programja célja szerint:
  - a fiatalokat (szüleikkel együtt) segíti abban, hogy tehetségeik, érdeklődésük ismeretében tudatosan válasszanak tanulási életútjaik között;
  - a szakképzést megalapozza olyan alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztésével, melyek az Ipar 4.0 és a jövő munkakörnyezetéhez illeszkednek, szakmáktól függetlenek, illetve minden szakmában szükségesnek látszanak;

- az első időszakban életpálya-kompetenciákra összpontosít, így építi a pályaorientációt, a teljes életpálya-tanácsadást és -kísérést,
  - a szakképzésben képviseli az értékalapú, egyéni tanulási utakat lehetővé tévő és egyben közösségi tanulást;
  - olyan modellt épít, mely a fő érintettekkel együttműködésben, a vállalatok fejlesztési és megvalósítási folyamatba történő bekapcsolásával, teljes képzési integrációjával ad válaszokat a hazai helyzetre.
- A Dobbantó programot a Munkaerőpiaci Alap képzési alaprésze 2007-es központi kerete finanszírozta és motorizálta; megvalósítása 2008-2011 között zajlott az ország 15 szakiskolájában. A programot EU és OECD, valamint egyéb nemzetközi kutatások ismerték el, és hivatkoznak rá jó gyakorlatként. A Dobbantó program közvetlen célja egy olyan szakiskolai előkészítő 9. évfolyami program kialakítása és megvalósítása volt, amely a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő SNI tanulók számára biztosított olyan egyéni ütemterven alapuló képzést, amely felkészítette őket a többségi oktatásban és képzésben való részvételre, a sikeres továbbhaladásra.

Új komplex tanulási környezet:

Az orientációs évfolyam komplex tanulási környezetének pedagógiai szemlélete és gyakorlata a diákközpontú szemléletre és gyakorlatra épül.

A tanulás fizikai környezete:

A tanulás fizikai környezetének kialakításakor alapelvünk, hogy az vonzó legyen, az iskolai tartózkodáshoz és a tanuláshoz kedvet ébresszen.

- Biztosítson lehetőséget a különböző tanítási és tanulási programoknak és pedagógiáknak, beleértve a jelenlegi IKT eszközöket, informatikai alkalmazásokat, technológiákat;
- biztosítsa, hogy használóik egészséges, biztonságos, kellemes, stimuláló tanulási helyzetekben tevékenykedhessenek;
- tegye lehetővé az épület optimális, költséghatékony működtetését.

Szervezeti keretek:

Az orientációs évfolyam szervezeti keretei sok szempontból eltérnek a hagyományos szakképzés szervezési formáitól.

A diákok, tanulócsoportok szervezése:

Az orientációs évfolyamon a diákokra fordítandó nagyobb figyelem, az egyéni fejlődés biztosítása érdekében alacsonyabb csoportlétszámokkal dolgozunk. Az ideális csoportlétszám 12-15 fő, de semmiképpen sem magasabb 16 főnél.

Az oktatók szervezése:

Egy-egy tanulócsoporttal stabil oktatói csoport, az úgynevezett Orientációs Team (OT) működik együtt. Az Orientációs Team (OT) működtetése azt jelenti, hogy a fejlesztő munka során nem a szakrendszerű oktatáson van a hangsúly, hanem a szakképzés előkészítésén, azaz a diákok alapkompenciáinak a megfelelő szintre hozásán, személyiségük megerősítésén, a kölcsönös bizalmi kapcsolat kialakításán, a szakirányú orientáció megtalálásán.

Az orientációs team tagjai egyben a diákok a segítő párjai, kísérői is lesznek. Az orientációs team heti rendszerességgel ül össze, az egyes diákokkal kapcsolatos teendők, események megbeszélése érdekében. Az OT esetenként meghívott szakemberekkel is bővül, pl. iskolapszichológus, szociális munkás, ifjúságvédelmi felelős, bűnmegelőzési tanácsadó.

Az OT tagjainak a feladata:

- felkészülés a foglalkozásokra
- foglalkozások megtartása
- munkahely-látogatásra, munkakörök megismerésére felkészítés és kísérés
- felkészülés az orientációs szakaszban való munkára
- továbbképzésen, workshopokon való részvétel
- team-megbeszéléseken való részvétel
- segítő párként tevékenykedés a segített pár egyéni fejlődési terve megvalósulásának támogatása, ennek érdekében eseti szerződések kötése és teljesítésük támogatása

- kapcsolattartás a szülőkkel, gondviselőkkel
- a nonformális és informális tanulási alkalmak szervezése és azokon való részvétel iskolán belül és kívül

A tér szervezése:

A tanulási/fejlesztési tér alapja a csoport saját helyisége. Ennek kialakítása során arra kell törekedni hogy, a tanulandó témától, illetőleg tanulászervezési mód/fejlesztési feladat igényétől függően flexibilisen alakítható legyen. Lehetőséget kell biztosítani az önálló munkára vagy elvonulásra, valamint a csoportmunkára egyaránt.

A hatékony fejlesztést támogatják olyan független, különálló, megfelelő helyszínek is, ahol az oktatók akár egy-egy vagy néhány diákkal, akár szülőkkel ülhetnek le megbeszélésre.

Az orientációs évfolyam tanulói az iskola többi tanulóival együtt használják az iskola közösségi tereit (könyvtár, tornaterem, edzőterem, sportudvar stb.)

Az idő szervezése:

A tanítási nap szervezése:

Az orientációs évfolyam napi időbeosztása eltérhet a hagyományos iskolai 45 perces tanórától. A tanítási napok javasolt struktúrája:

- nyitó kör, ráhangoló beszélgetés (közös reggeli készítés és reggelizés során is
- megvalósulhat)
- első (két tanórányi) tanítási egység
- sportolás, művészet, digitális kultúra
- második (két tanórányi) tanítási egység ebéd
- a nap zárása, záró kör

Az orientációs évfolyamra jellemző, hogy az aktualitásokhoz rugalmasan alakítható. Így ha olyan váratlan esemény történik, ami a diákok figyelmének

középpontjába kerül, ezek pedagógiai hasznára építve bátran eltérhetnek az oktatók az előre eltervezett foglalkozások tartalmától.

A tanítási hét szervezése:

A tanítási hét – a tanulásszervezés tartalmát tekintve – 3+2 napra oszlik. Három napon az alapkompenciák fejlesztése kap elsődleges hangsúlyt, míg a további két napon az életpálya építés, a vállalkozói és munkavállalói kompetenciák fejlesztése, a pályaorientáció (munkahelyek és munkakörök megismerése) kerül előtérbe. Utóbbi heti egy alkalommal – lehetőség szerint – az intézményen kívül zajlik.

A tanév szervezése:

- az első tanítási hét: a ráhangolódás hete, motivációs szakasz
- az első hónap: a segítő párok kialakítása, egyéni fejlődési tervek elkészítése
- október közepe - január közepe: az EFT első szakaszának megvalósítása
- január közepe - március: az EFT második szakaszának megvalósítása
- április - június: az EFT harmadik szakaszának megvalósítása
- június: döntés az egyéni tanulási utakról, az orientációs program zárása

A tanulás tartalma:

Az orientációs évfolyam tanulási tartalmainak meghatározásában kiemelt szerepe van a 21. századi munkaerőpiaci elvárásoknak, valamint a várható, előre jelzett kompetencia szükségleteknek. A tanulási tartalmak meghatározásakor kiemelt figyelmet fordítunk a tanulási és innovációs készségek, a 4K (kritikus gondolkodás – problémamegoldás, kommunikáció, kommunikáció, közös munkavégzés, kreativitás) folyamatos fejlesztésére.

Kiemelt kompetenciák:

- komplex problémamegoldás
- kritikus gondolkodás
- kreativitás

- a másik emberhez való kapcsolódás
- együttműködés
- érzelmi intelligencia
- döntéshozatal
- szolgáltatói szemlélet
- tárgyalási készségek
- rugalmas gondolkodás

Az Ipar 4.0 elvárásai alapján célunk az:

- oktatási színvonal fejlesztése,
- flexibilis és konvertálható tudás és tanulási képesség átadása a tanulóink számára,
- digitális kompetenciafejlesztés, mely magában foglalja az információs társadalmi technológiák magabiztos és kritikus használatát a munka, a szabadidő és a kommunikáció terén.

Az orientációs évfolyam tanulási tartalma a fenti szempontokat figyelembe véve modulokból építkezik az alábbi tartalmi területekre kiterjedve:

- alapkészségek (kiemelten: számolás, szövegértés)
- idegen nyelv
- transzverzális készségek (kritikus gondolkodás, vállalkozói és kezdeményezőkétség, problémamegoldás, együttműködés képesség)
- digitális írástudás
- az életpálya-építéssel összefüggő készségek fejlesztése
- a tanulás tanulása, az élethosszig tartó tanulás megalapozása

A tanulási tartalmak szervezésére a tanév során a következők szerint kerül sor:

Tanítási hetek száma		36		
Órakeret		hét	tanítási év	Tantárgyi jelleg
		32	1152	
Előkészítő évfolyam	Komplex humán ismeretek	9	324	e
	Komplex reál ismeretek	6	216	e
	Testnevelés	2	72	e
	Osztályközösség-építő program	1	36	e/gy
	Pályaorientáció	3	108	e/gy
	Ágazati alapok (szakmai alapozás)	9	324	e/gy
Összes óraszám		30	1080	

Mentorálás	1	36	e/gy
Orientációs teammunka	1	36	e/gy

Az egyes modulok az alábbi műveltségi területekre terjednek ki:

Kompetenciafejlesztő modulok		Éves óraszám
Komplex humán ismeretek	Kommunikációs kompetencia	144
	Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	72
	Állampolgári kompetencia	108
Komplex reál ismeretek	Matematikai kompetencia	108
	Természettudományos kompetencia	72
	Digitális kompetencia	36

A rugalmas tanulási utak tantárgyainak, kompetenciafejlesztéseinek tanterveit a Szakmai Program I. számú melléklete tartalmazza.

Mentorálás a rugalmas tanulási utak keretében

A mentorálás (mentor-mentorált páros közös munkája) lehetővé teszi, hogy a diák megkapja azt az egyéni figyelmet és segítséget, melyre fejlődéséhez szüksége van.

A mentor feladata, hogy folyamatosan figyelemmel kísérje mentoráltja teljes életét, aminek csak egy része az iskolai élet. További feladata, hogy segítse a tanulót a tanulásban és a pályaválasztásban. Szintén feladata a tanulóval kapcsolatos személyiségfejlesztő tevékenységek koordinálása.

A mentor felelőssége, hogy mentoráltjával bizalmi viszony alakuljon ki és maradjon fenn.

A mentor joga és kötelessége, hogy szükség esetén további szakemberekhez forduljon segítségért mentoráltja érdekében.

A mentor vállalja, hogy:

- rendszeresen találkozik a patronált tanulóval,
- kapcsolatot tart az osztályfőnökkel, oktatókkal,
- kapcsolatot tart a gondviselőkkel,
- részt vesz azokon a találkozókön és rendezvényeken, amelyeket a program sikeres le-bonyolítása érdekében szerveznek.

Mentor-mentorált párok kialakítása, munkája:

- A rugalmas tanulási utak keretében tanuló diákok szeptember hónap végén választanak mentor maguknak.
- A mentor-mentorált párok október első hetében elkészítik a mentorált tanuló egyéni fejlesztési tervét.
- Az egyéni fejlesztési tervet a mentor és a mentorált közösen felülvizsgálja, értékeli az előrehaladást január, április és június hónapban.

6.2.3 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Iskolánk a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokra épül. Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magába, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel. A tananyag feldolgozása, az összefüggések feltárása megalapozza a tanulók:

- műveltségét
- világszemléletük, világképük formálódását

- társas kapcsolatát
- eligazodásukat saját testükön, lelki világukban
- tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

Fontosnak tartjuk, hogy iskolánk szakmai programja, az iskolában zajló tanítási-tanulási folyamat adjon teret:

- a színes, sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, játéknak, munkának.
- fejlessze tanulóink önismeretét, együttműködési készségüket, eddze akaratukat.
- járuljon hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik kialakításához.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a pedagógiai módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják. Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy az oktatók nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

Személyiségjegyek fejlesztése a pedagógiai feladatokban

- önismeret, önértékelés fejlesztése
- önbecsülés, önkritika, önbizalom
- viselkedési normák elsajátítása, alkalmazása
- kommunikációs képességek fejlesztése
- jellem, személyiségformálás
- az egyensúly, a harmónia megteremtése

A szocializáció fejlesztése a pedagógiai feladatokban

- tanulási technikák megtanítása
- művelődés, önművelés
- praktikus ismeretek elsajátítása
- szabadidő igényes eltöltése
- hagyományápolás

Szokásrendszerek alakítása a pedagógiai feladatokban

- szokások alakítása
- egészséges életmódra nevelés

6.2.4 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, a sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A szakképző iskolai és szakiskolai osztályainkban azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik testnevelés órát biztosítunk.

A testnevelés tanórai keretei mellett a tanulóknak biztosítjuk az iskolai tornaterem mindennapos használatát, az iskolai kondicionáló terem egyéni használatát, amelyekhez testnevelői oktatói felügyeletet biztosítunk. Támogatjuk a tanulók sportegyesületekben való sportolását.

A mindennapi testnevelés feladatának egyik megvalósítási köre az iskolai sportkörök működtetése.

Szaksztályai:

- terem és kispályás labdarúgás
- asztalitenisz

- torna

A tanulók fizikai állapotának mérése, a mérés módszerei

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője, az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Az egyes értékelésre szolgáló próbák:

1. NETFIT® (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt)
2. A aerob állóképesség mérése
3. COOPER-teszt (pulzusméréssel kiegészítve)
4. Erő – állóképesség mérése
5. Helyből távolugrás (alsó végtag erő - állóképesség)
6. Hanyattfekvésből felülés (hasizom erő – állóképesség)
7. Fekvőtámaszban karhajlítás (vállöv és kar erő – állóképesség)

A tanulók általános fizikai teherbíró képessége fejlesztésének fő célja: minden fiatal úgy jusson el a felnőtté válásig, hogy az egészséges létezéshez szükséges fizikai szintet elérje és megtartsa.

6.2.5 Választható tantárgyak, foglalkozások

A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

6.2.6 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése, fejlesztő formái

Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata, ezek között kiemelt jelentőséggel a tanulók gyakorlati feladatai
- Tanulói projektek értékelése
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése
- Az írásbeli beszámoltatás
  - témazáró dolgozat
  - röpdolgozat
  - szódolgozat stb.

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Az egyes értékeléstípusokat a digitális naplóban jelöljük.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

Értékelés

A tanulók tudásának értékelése

Az értékelési módszereket, annak módjait a duális partnerrel ismertetni, egyeztetni szükséges.

A tantárgyi követelményeket az oktatói program határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete – ezen belül is a közismereti kerettantervi anyag és a 14/2013. (IV. 5.), 30/2016. (VIII. 31.) és a 5/2018. (VII.9.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről rendelet alapján történik. Az értékelés az adott tantárgyat tanító oktatótanügy-igazgatási jogköre, amelynek szabályait a szakmai munkaközösség határozza meg és ellenőrzi. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lenni. Minden oktató és a tanév első óráján, foglalkozásán a tanuló füzetében rögzíti a tantárgy minimális követelményeit, az értékelés legfontosabb szabályait.

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. Az oktatók értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- a tanuló számára adjon egyértelmű visszajelzést erősségeire és fejlesztendő területeire;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségeit mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.
- Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei világosak és előre ismertek.

Az értékelés formái

A szóbeli értékelés:

- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítség, tanács-tanórán és azon kívül,
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás,
- az oktatói testület illetve a diákság előtti igazgatói értékelés.
- Az írásbeli, szöveges értékelés
- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicséretetek, elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe és a digitális naplóba.

Igazgatói értékelés a tanévnyitó és a tanévvégő értekezleten történik, osztályfőnöki értékelés félévente legalább két alkalommal.

Osztályozás

Az osztályzatok kialakításának elvei

Iskolánkban a Dobbantó Program és az Orientációs osztály kivételével a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményét. Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, órai munka stb. Valamennyi tantárgyból osztályozás van. Az egyes szaktárgyak oktatói a munkaközösségükön belül egységesen értékelik a tanulókat. Irányadó a középszintű érettségi százalékos elosztása. Az oktatók a tanítási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az értékelés elveit.

Érdemjegyek elvárható száma

A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak. A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek. A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez heti 2-3 órás tantárgyból kéthavonta minimum egy, de a félév során legalább három, 4 vagy több órás tantárgyból lehetőség szerint havonta egy, de a félév során legalább négy alkalommal szerezzen érdemjegyet. Egyéb esetben az óraszám +1 osztályzat az irányadó.

Gyakorlati tantárgyakból havonta egy érdemjegyet kell kapniuk a tanulóknak, hosszabb gyakorlati projektfeladat esetén havi bontásban a projektekre több osztályzatot is kapnak.

A félévi és a tanév végi értékelés osztályzatokkal történik. A tantárgyi osztályzatokra az oktató, a magatartás és a szorgalom osztályzatokra az osztályfőnök tesz javaslatot, ezeket a oktatói testület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanév vége előtt tartunk.

Szöveges értékelés

A Dobbantó Programban és az Orientációs osztályban szöveges értékelési formát alkalmazunk. Az értékelés fejlesztő jellegét hangsúlyozza a szöveges értékelés. A tanuló teljesítményében, előmenetelében, kompetenciáiban mutatkozó változásokat részletesen kifejti. Egy tanulási folyamat közben a konkrét teljesítményre vonatkozik. Tartalmában komplex, három fő elemet tartalmaz:

- először a pozitívumokat,
- ezt követően a hiányosságokat és a problémákat,
- végül a továbblépésre vonatkozó, konkrét javaslatokat.

Tanév végén az oktató a tanulót értékeli. Adott tantárgy esetén a követelmények teljesítését vagy nem teljesítését igazolja. A bizonyítványba az alábbi bejegyzések valamelyike kerül:

- Kiválóan teljesített,
- Jól teljesített,
- Megfelelően teljesített,
- Felzárkóztatásra szorul.

Az értékelés során az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének jellemző vonásait,
- képességeik fejlődését, a változás tendenciáit.

A képesség fejlődésének nyomon követéséhez a tanév közben folyamatosan vezetett képességmátrix ad visszajelzést a tanulónak, szülőnek és az oktatónak a tanulói előrehaladásról.

A műhelyiskolában értékelés és minősítés nem alkalmazható.

6.2.7 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az intézményben csoportbontásban tanított órákat az egyes szakképzői iskolai, szakiskolai, dobbantó program, orientációs osztály óratervei tartalmazzák.

A csoportok szervezésénél irányadó a 2011. évi CXC. törvény 6. melléklete, mely a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretét tartalmazza.

Csoportbontások szervezési elvei:

- Az egyes tantárgyakra vonatkozó elveket a szakmai munkaközösség határozza meg:
  - lehetséges eljárás, hogy a diagnosztizáló mérést követően nívó-csoportok alakuljanak, amelyek lehetővé teszik a differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást,
  - másik megoldás a homogén-csoportok létrehozása, amely az osztályfőnök irányításával jön létre.
- Az egy osztályból alkotott egyes csoportok létszáma maximum 10 %-kal térhet el egymástól.
- Tanév közben az érintett oktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.

Egyéb foglalkozás

Egyéb foglalkozások szervezeti formáit, időkeretét az intézmény SZMSZ-e tartalmazza. A tanévben indított egyéb foglalkozásokat az intézmény éves munkaterve tartalmazza. A tanuló (és kiskorú tanuló esetén szülője) jelentkezés útján kérheti részvételét az egyéb foglalkozáson, a jelentkezés a teljes tanévre vonatkozik.

Az egyéb foglalkozások minimális csoportlétszáma 10 fő.

6.2.8 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programok, tevékenységek

Kiemelt célok:

- a dohányzás visszaszorítása,
- az alkohol- és drogprevenció,
- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése,

- az élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- egészségmegőrzés, munkavédelem,
- aktív napi testmozgás kialakítása,
- a közegészség- és járványügyi biztonság fokozása,
- az egészséges fizikai környezet kialakítása,
- környezet ápolása és védelme,
- környezettudatos szemlélet, magatartásformák kialakítása.

Egészségnevelési elvek

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése.
- Az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek számukra alapértékké váljanak.
- Az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátításának kialakítása.
- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása; az egészség megőrzése, a specifikus betegségek kialakulásának megelőzése.
- A tanulók természetismeret és biológia órákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat tudatosítva a tanulóknál az ember és a környezet közötti kapcsolatot, azok hatékony kölcsönhatását.
- Megismertetni a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegségmegelőzési módokat, eljárásokat, tudatosítani a tanulóknál az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat.
- Élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket, viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.

Egészségnevelés területei

- Higiénikus, egészséges életvitel,
- Betegségek elkerülése, egészség megóvása,
- Lelki egészség megóvása, krízis-prevenció,
- Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése,
- Az egészséges táplálkozás,
- A családi életre, szülővé nevelés,
- Szabadidő – kultúra fejlesztése.

Környezeti nevelési elvek

- A tanórákon az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozások hozzárendelése.
- Az tanóra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzák fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos témák.
- Szakmai elméleti és gyakorlati oktatás környezettudatos szemlélete, a környezeti feltétel vizsgálata.
- A diákjaink számára szakmai gyakorlatok alkalmával lehetőség van a környezeti nevelésre; a környezetkímélő technológiák elsődlegessége.
- Rendszeres üzemlátogatások, tanulmányi kirándulások szervezése.
- Évente rendezett sportnapon a túrázás, kerékpártúra, lovaglás és egyéb sporttevékenységek során találkoznak tanulóink a környezetvédelemmel kapcsolatos problémákkal.
- A vízi- és más sporttáborok alkalmával az iskolától távol lévő környezettel ismerkedhetnek meg a tanulók.
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel.
- A természeti és épített környezet szeretete és védelme, a sokféleség őrzése.
- Tudományosan megalapozott a globális összefüggések megértése, ebből adódó mindennapi lehetőségek és feladatok bemutatása.
- Ökológiai szemlélet, gondolkodásmód a szakmai elméleti és gyakorlati oktatásban.

6.2.9 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei maradéktalan kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a gyakorlati képzőhelyek kiválasztásában, a választható szakképesítések vonatkozásában, a hátrányos helyzetűek támogatásában.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- az oktatók módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátításával és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- pályaválasztás segítségével,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

6.2.10 A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai az oktatói testület döntése szerintiek:

- *tanulmányi munka,*
- *gyakorlati munka*
- *sportteljesítmények,*
- *közösségi munka,*
- *kulturális és közéleti tevékenység.*

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicsérek adhatók:

- *oktatói,*
- *osztályfőnöki,*
- *igazgatói,*
- *oktatói testületi.*

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök, a munkaközösségek, a gyakorlati képzőhelyek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi, szakmai és kulturális versenyek győztese, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- *jutalomkirándulás*
- *kulturális hozzájárulás (színház- vagy kiállítás látogatáshoz).*

Aranyvonalzó-díj:

Az aranyvonalzó-díjat a tanév végén 4 kategóriában ítéljük oda a tanév során kiemelkedő munkát végzett, kimagasló teljesítményt nyújtó, az iskoláért végzett kiemelkedő munkáért.

Kategóriák:

- Az év diákja
- Az év felfedezettje
- Az év oktatója
- Az év képzőhelye

Jelölés menete:

Az egyes kategóriákra a munkaközösségek tesznek javaslatot. A jelöléseket összesítve a kategóriák győzteseiről az oktatói testület dönt titkos szavazással.

6.2.11 A tanuló fegyelmi és kártérítési felelőssége

Ha a tanuló a tanulói jogviszonyából származó kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező, ha a tanuló maga ellen kéri. Kiskorú tanuló esetén e jogot a kiskorú tanuló törvényes képviselője gyakorolja.

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése vagy megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, csoportba vagy szakképző intézménybe, illetve köznevelési intézménybe,
- kizárás a szakképző intézményből.

A tanulóval szemben ugyanazért a kötelességszegésért csak egy fegyelmi büntetés állapítható meg. Ha a kötelességszegés miatt a szakképző intézményben és a kollégiumban is helye lenne fegyelmi büntetés megállapításának, a szakképző intézmény és a kollégium eltérő megállapodásának hiányában a fegyelmi büntetést ott lehet megállapítani, amelyikben az eljárás előbb indult.

A fegyelmi eljárásban hozott elsőfokú határozat, valamint a szakképzési államigazgatási szerv fegyelmi büntetéssel kizárt tanuló számára másik szakképző intézményt, illetve köznevelési intézményt kijelölő határozata ellen fellebbezésnek van helye. A fellebbezés benyújtására a tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője jogosult. Végrehajtani csak

végleges fegyelmi határozatot lehet. Ha a végrehajtás elmaradása a többi tanuló jogait súlyosan sértené vagy más elháríthatatlan kárral, veszéllyel járna, az elsőfokú határozat azonnal végrehajtható.

6.2.12 Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

A XXI. századi szakképzésben alapvető fontosságú a tanítás során a változásokra, problémamegoldásra való felkészítés. Az önálló tanulásszervezésre és információfeldolgozásra kiemelt figyelmet fordítunk. Az önálló tanulásszervező munka nagyfokú reflektivitást kíván a tanulóktól, képzésben résztvevőktől és az oktatóktól egyaránt.

Az elmúlt évtizedben sokat változott a tanulás fogalma, módszertana. A munkaerőpiac által elvárt folyamatos önfejlesztés, tudás megújítás érdekében a tantermi frontális ismeretátadás mellett új módszerek bevezetése szükséges. Az információátadás helyett a hangsúlyt a XXI. századi kompetenciák: a 4K – kritikus gondolkodás, kommunikáció, közös munka, kreativitás fejlesztésére kell fordítani. Ennek érdekében, valamint az önálló tanulás megalapozásának érdekében az elméleti foglalkozásokat az osztályok digitális tantermeiben egészítik ki az oktatók.

Ennek módszerei:

- az elméleti foglalkozás összefoglaló vázlata
- táblavázlat
- prezentáció
- gyakorló feladatsor
- digitális szemléltető anyag (kép, videó, hang)

A tantermi elméleti foglalkozást kiegészítő digitális tartalom céljai:

- rendszerezés
- differenciálás
- felzárkóztatás
- tehetségfejlesztés

Az elméleti foglalkozáshoz kapcsolódó digitális tartalmakat az oktatók az elméleti foglalkozás napján osztják meg a tanulókkal az osztályok/csoportok digitális tantermeiben.

6.2.13 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az év eleji felmérések csak diagnosztikus jellegűek.

Egy-egy tantárgyi egység lezárása témazáró dolgozattal történik. A témazáró dolgozat időpontját a tanulókkal egyeztetni kell.

A folyamatos szóbeli számonkérés segíti a kifejezőkészség fejlődését, a tantárgyi szaknyelv elsajátítását, egyes tanulók számára – akiknél az írásbeli kifejezés problémát okoz – biztosítja az elsajátított tananyagról való beszámolás lehetőségét.

Egy-egy anyag vagy rövidebb tematikus egység számonkérése írásban is történhet.

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Az egyes értékeléstípusokat a digitális naplóban jelöljük.

Korlátai: röpdolgozat esetében semmilyen korlát nincs, témazáró dolgozat esetében 1 tanítási nap 2 dolgozatnál többel nem terheljük tanulóinkat.

Értékelésben betöltött szerepe, súlya: a témazáró dolgozat súlyozott jegynek számít.

A szorgalmi feladatok, gyűjtőmunka érdemjeggyel is értékelhető.

A projekt, témahét tevékenységei a tantárgyakhoz, tananyagokhoz kapcsolódnak. Motiváló céllal, elsődlegesen szövegesen, önértékeléssel és csoportértékeléssel értékeljük a tevékenységforma időtartama alatt a tanulók munkáját. Tantárgyhoz kapcsolódóan a produktum, a gyűjtőmunka, a portfólió értékelésére is sor kerülhet osztályzat formájában, amennyiben ez a tanulói motiváltságot erősíti. Erről előzetesen a tanulókat tájékoztatni kell.

A beszámoltatások módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata, ezek között kiemelt jelentőséggel a tanulók gyakorlati feladatai
- Tanulói projektek értékelése

- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése
- Szóbeli felelet
- Az írásbeli beszámoltatás
  - témazáró dolgozat
  - röpdolgozat
  - szódolgozat stb.

Érettségi végzettséggel rendelkező tanuló a közismereti és szakmai tanulmányainak beszámításával a folytathatja tanulmányait a szakképző iskolai képzésben.

6.2.14 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga) alapján kell megállapítani.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap. Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie.

6.3 Tantermen kívüli digitális oktatás eljárásrendje

A szülőkkel való elektronikus kapcsolattartás elsődleges módja a KRÉTA tanügyigazgatási rendszer. A tanulókkal, képzésben résztvevőkkel a KRÉTA tanügyigazgatási rendszer mellett

a Microsoft Office 365 programcsalád Teams alkalmazását használjuk az elektronikus kapcsolattartáshoz. A programhoz való hozzáférés iskolai regisztrációt követően minden tanuló, képzésben résztvevő számára térítésmentesen teljes körű hozzáférést biztosít.

Az oktatás a tantárgyfelosztás alapján halad tovább, a közismereti és a tantervekben foglalt tantárgyi struktúrát követik. A tananyagtartalom kialakítása a szakmai programhoz igazodva, időarányosan történik.

A diákokkal órarend szerinti online kapcsolattartás valósul meg, de egyéni konzultáció ettől eltérően is lehetséges, figyelemmel arra, hogy az oktatók egymás munkáját ne zavarják!

A digitális munkarend helyi eljárásainak betartása minden alkalmazottra nézve kötelező, a tanulók, a szülők tájékoztatása folyamatos feladat.

7 Képzési és kimeneti követelmények, tantervek

7.1 Képzési és kimeneti követelmények – mellékletben

Az intézmény az ágazati alapoktatás a szakirányú oktatás tananyagtartalmának, tantárgyi óraszámainak kialakítását a mindenkor hatályos Képzési és Kimeneti Követelményeknek (KKK) megfelelően alakítja ki. Az ágazati alapvizsgák (tanulmányok alatti vizsga) feladatainak meghatározása szigorúan megfelel a KKK előírásainak. A képzési tananyagtartalmak kidolgozása a KKK-ben előírt tanulási eredményeknek megfelelően történik, egyeztetve a duális képzőhelyekkel.

A képzési tananyagtartalmak kialakítása és alkalmazása a tanulási eredmények mentén:

A képzési tartalmak kidolgozása a szakmajegyzékhez tartozó Képzési és Kimeneti Követelményekben (KKK) meghatározott tanulási eredmények alapján történik. A tananyagtartalom tervezése és fejlesztése során szoros együttműködés valósul meg a duális képzőhelyekkel, hogy az iskolai elméleti és a munkahelyi gyakorlati oktatás egymást kiegészítve, egységes szemlélet mentén valósuljon meg.

Az egyes szakmákhoz tartozó tantárgyi tantervekbe a KKK-ban megfogalmazott tanulási eredményeket strukturáltan beépítettük. A szaktanárok ezeket alapul véve dolgozzák ki a részletes tanmeneteket, figyelembe véve a szakképzés specifikus módszertani sajátosságait és

a munkaerőpiaci elvárásokat. A tanmenetek kialakításánál törekszünk a korszerű, gyakorlatias oktatási módszerek alkalmazására, amelyek elősegítik a kompetenciaalapú oktatás megvalósítását.

Az elméleti órákon is kiemelt szerepet kap a gyakorlati alkalmazhatóság: célunk, hogy a tanulók számára a tanulási eredmények elérése ne csupán elméleti ismeretanyagot, hanem kézzelfogható, a gyakorlatban hasznosítható tudást is jelentsen. Ez a megközelítés elősegíti, hogy a tanulók magabiztosan alkalmazzák megszerzett ismereteiket valós munkakörnyezetben is, hozzájárulva ezzel a szakmai vizsgára való sikeres felkészüléshez és a későbbi munkaerőpiaci beilleszkedéshez.

7.2 Tantervek – mellékletben

A tantervek tartalmazzák a kitöltött időkeret szakmai tartalmát az egyes szakmák óratervi hálóját. A tantervek és óratervi hálók mellékletben vannak összefűzve.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során a szakmai elméletet is áttekinteni, kapcsolni a gyakorlati feladathoz, az elméleti és a gyakorlati összefüggéseket megvilágítani, tudatosítani, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást, ösztönözve az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A kilencedik évfolyamon az iskolai tanműhelyekben történik a gyakorlati oktatás, az ágazati alapvizsgák után tervezetten gazdálkodó szervezetnél, szakképzési munkaszerződés keretében. A kilencedik évfolyamon az ágazati alapvizsgák a tanév második felében kerülnek megszervezésre. A kizárólag szakirányú oktatásban, ahol nincs közismereti oktatás (érettségi végzettség, vagy szakmai végzettség beszámításánál) az ágazati alapoktatás az első félévben történik. A félév vége előtt kerül megszervezésre az ágazati alapvizsga, majd a második félévtől kezdődően kerülnek gazdálkodó szervezethez a tanulók, a duális képzésbe, szakképzési munkaszerződés keretében.

Az ágazati alapoktatás keretében új tantervi elemként jelenik meg a Mesterséges Intelligencia alapjai tantárgy. Ennek tanterve a Képzési program részét alkotja, elérhető a 14. számú mellékletben.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, kialakításuk a képzési és kimeneti követelményekre tekintettel készült. A tananyagtartalmakat úgy alakítottuk ki, hogy a duális partnereink visszajelzéseit figyelembe vettük.

Az egyes szakmákhoz tartozó tantervek tartalmazzák:

- A megtanítandó és elsajátítandó témaköröket, az ehhez szükséges foglalkozások megnevezését, számát, melyeket megmutat az óratervi háló.
- A szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra felhasználható időkeretet.

Kizárólag szakirányú oktatásra való belépés esetei (közismereti tartalom beszámítása):

- érettségi beszámításával
- szakma (szakképesítés beszámításával)

A korábbi tanulmányok beszámításának lehetőségéről az igazgató dönt a szakképzési törvény és végrehajtási rendeletének előírásai alapján:

- 2019. év LXXX. tv. 44. §
- 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 124. § (2) 12.

Felnőttek szakmai oktatása:

A felnőttek szakmai oktatása tantervének tananyagtartalma megegyezik a 2 éves közismeret nélküli oktatás tananyagtartalmával. A képzési idő a gazdaság munkaerőhiányának mielőbbi kielégítése miatt rövidül, az időtartamokat az egyes tantervek tartalmazzák. Az óraszámok negyven százalékáig való csökkentésével kerültek kialakításra az egyes tananyagelemek, a szakképzési törvény 53.§ (4) b) pontjának megfelelően. Az ágazati alapvizsgára az első félév vége előtt kerül sor.

8 Képzési Program és Programkövetelmények

A Debreceni SZC Építéstechnológiai és Műszaki Szakképző Iskola szakképzési struktúrája:

- Iskolatípus: szakképző iskola, szakiskola
- Ágazatok: építőipar, épületgépészet, fa-és bútorigar, kreatívipar
- Rugalmas tanulási utak: Dobbantó Program, Műhelyiskola, Orientációs évfolyam
- Képzésben részt vevők jogviszonyai: tanulói jogviszony, felnőttképzési jogviszony
- Képzési utak: ágazati alapoktatás, szakirányú oktatás – felnőttek szakmai oktatása, felnőttképzés

A szakképzés új rendszerének lényege, hogy jelentősen eltér a korábbi tantárgy- és modulalapú felépítéstől, ezért modern, rugalmas, a gazdaság gyorsan változó igényeihez alkalmazkodó módszereket igényel. Ennek alapja a duális partnerekkel való szoros együttműködés.

Az első pillér, a tanulási eredmény alapú megközelítés. A képzés középpontjában a tanuló áll: a kompetenciafejlődés, a tanulási folyamat és a cselekvőképesség a legfontosabbak, ezt projektfeladatokat beépítésével igyekszünk elérni. A második terület az elmélet és gyakorlat integrálása. A programtervekben az elméleti és gyakorlati tudás nem válik el élesen, a gyakorlati oktatás minél nagyobb részben valós munkahelyi környezetben történik. Ez az intézmény és duális partnerek szoros együttműködését kívánja meg. Fontos az értékelési rendszer, a korábbi diagnosztikus és szummatív értékelések mellett előtérbe kerül a formatív értékelés és a projektalapú visszacsatolás, melyek ösztönzik a tanulók aktív részvételét, fejlődését és motivációját.

A tanulási eredmények elérésének támogatása az intézményben:

Az intézmény célja, hogy a tanulók sikeresen elérjék a képzés során elvárt tanulási eredményeket. Ezt különféle innovatív módszerekkel és tanulástámogató eszközökkel segítjük:

- Támogatás a 9. évfolyamon: az általános iskolából érkező diákok tudásszintjének felmérése, különös tekintettel a szakmai alapismeretekre (pl. számítások, mértékegységek, fizikai alapismeretek). Az eredmények alapján: alapkompentencia-fejlesztés, felzárkóztatás, mentorálás.

- Modern oktatási módszerek: projektalapú oktatás alkalmazása a szakmai tantárgyakban.

- Fejlesztő (formatív) értékelés rendszeres használata.

- Támogatás a duális képzésbe való belépéshez: az ágazati alapozás után segítjük a tanulókat a szakirányú képzésbe való belépésben, segítjük a megfelelő képzőhely megtalálást, figyelembe vesszük ekkor a tanuló lakóhelyét is. Amennyiben nincs megfelelő vállalati fogadókészség (pl. kárpitos szakma esetén), a gyakorlati képzés az iskola tanműhelyében zajlik.

- Folyamatos együttműködés a duális partnerekkel (részletese együttműködési folyamat alább)

- Rugalmas tanulási utak lehetőségeinek kihasználása – alapfokú végzettség megszerzése és a korai iskolaelhagyás elkerülése érdekében.

- Felnőttek szakmai oktatásának keretében: előzetes tudás felmérése és beszámítása egyéni igények szerint, egyéni tanulási utak biztosítása a képzést támogató órarendek kialakításával.

- Ágazati vizsgák sikerességének biztosítása: a vizsga tartalmát, struktúráját a Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK) szabályozzák, amelyek betartása kötelező. A feladatokat az intézmény szakmai munkaközösségeként, közösen készítik el, szigorúan az előírásoknak megfelelően. Az ágazati alapoktatás tananyagtartalma az adott ágazat követelményeire épül. A törvényi előírások írásbeli és gyakorlati vizsgát írnak elő, az írásbeli vizsgarészt az iskola interaktív formában szervezi, intézményi keretek között. Ezzel a szakmai vizsga interaktív vizsgarészéhez érve a tanulónak ez a forma nem lesz ismeretlen.

- Szakmai vizsgák sikerességének biztosítása: a központi interaktív vizsgák esetében minden vizsgázónak személyenként a rendelkezésére álló számítógépen kell megoldani a vizsgafeladatot önállóan, melyet az iskolai infrastruktúra lehetővé tesz. A szakmai vizsga feladattípusait a tanulók rendszeres gyakorolják mintafeladatok és az oktatók által összeállított feladatsorok alapján. Amely szakma tekintetében követelmény a portfólió és annak kapcsán prezentáció készítése és bemutatása, ezt rendszeresen gyakorolják. A portfóliók készítése már a tizedik évfolyamon elkezdődik.

A szakmai vizsgák szervezése a Debreceni Regionális Független Vizsgaközponttal közös munkamegosztással történik, az általuk kiadott szakmai vizsgaszabályzat alapján (www.devizsga.hu).

- Digitális tananyagok alkalmazása az ágazati alapoktatásban és a szakirányú oktatásban: Az ágazati alapoktatásban és a szakirányú oktatás során a szakmai oktatók rendszeresen alkalmazzák a digitális tankönyveket és tananyagokat, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak a szemléletes, korszerű és tanulóközpontú oktatás megvalósításához.

A digitális tananyagok előnyei közé tartozik, hogy: vizuálisan kivetíthetők, így az egész osztály számára jól követhetők, érthető, logikusan felépített tartalmat kínálnak, ami támogatja a tanulók önálló ismeretszerzését is, gyakran módszertani ajánlásokat is tartalmaznak a tananyag feldolgozásához, így a pedagógusok számára is segítséget nyújtanak a hatékony óraszervezéshez, interaktív elemekkel, példákkal, ábrákkal, videókkal, animációkkal teszik

színesebb és élményszerűbbé a tanulási folyamatot, lehetőséget biztosítanak a differenciálásra és egyéni tanulási utak támogatására.

Ezek a digitális források tehát nem csupán a tananyag átadásának eszközei, hanem a tanári módszertan szerves részévé válnak, hozzájárulva a tanórák dinamizmusához, a tanulók motivációjának növeléséhez és a tanulási eredmények sikeres eléréséhez.

A szakképző intézmény és a duális partnerek együttműködése:

A tanulók szakirányú oktatása történhet a szakképző intézményben vagy szakképzési munkaszerződéssel duális képzőhelyen. Iskolai megvalósítás csak akkor lehetséges, ha a duális képzés – a gazdasági kamara közreműködése mellett – nem biztosítható.

A duális partnerekkel való együttműködés az oktatás teljes folyamatát lefedi – a beiskolázástól a szakmai vizsgákig –, és az alábbi elvek szerint zajlik:

- Kamarai akkreditációval rendelkező partnerekkel már az adott tanév májusában az ágazati alapvizsgák közeledtével egyeztet az iskola, hogy mely szakmákban milyen létszámban várhatóak a tanulók a duális képzésbe, az eltérő évfolyamok és azok heti váltása miatt már órarendi egyeztetés is zajlik. Ezen partnereink a pályaorientációs napon is megjelennek, mely alkalommal az alsóbb évfolyamok is megismerkednek velük és ők is találkozhatnak a diákokkal, motivációs céllal.
- A gyakorlati képzési arányokat a tantárgyak szintjén a partnerekkel közösen határozza meg illetve figyelembe veszi a munkaerő piaci igényeket a tananyagtartalmak kialakításakor.
- A duális képzőknek lehetőségük van a teljes szakirányú oktatásra, a gyakorlat mellett elméleti képzési feladatokat is átvállalhatnak (tantárgy, óraszám, helyszín és tartalom szerint), ennek felmérése szintén május végéig történik. Mindezen egyeztetés a kétéves közismereti tartalom nélküli képzésben az adott tanév januárjában történik.
- A tanév elején egyeztetést tartunk a duális képzőhelyek képviselőivel, amely során áttekintjük a tanév során elvégzendő feladatokat, a tanulókat érintő szakmai követelményeket, valamint a tanulási eredmények értékelésének módját, szempontjait és a kapcsolódó módszertani elvárásokat, illetve a közösen áttekintjük a Kréta elektronikus napló használatát, újonnan belépő képzőhely esetén külön megbeszélést is tartunk részükre. Fontos cél, hogy közösen kialakítsuk az együttműködés kereteit, így

egyeztetjük a kapcsolattartás formáit, gyakoriságát, illetve az információáramlás módját is. Ezeken a megbeszéléseken történik az elmúlt tanév értékelése, a képzési program tartalmára történő visszacsatolás, szükség esetén a módosítás.

- A közös értékelés alapja a rendszeres információcsere az iskola és a képzők között, ennek leggyakoribb formája az elektronikus levelezés. Az osztályfőnök rendszeresen, áttekinti a képző által beírt érdemjegyeket és a gyakorlati órák naplóját, ha elmaradást lát felveszi a kapcsolatot a képzővel.
- A tanév során további egyeztetésre kerül sor a félév lezárásakor. Ekkor kiemelt figyelmet fordítunk azokra a tanulóakra, akik a tanév végén szakmai vizsgát tesznek. A megbeszélés témái között szerepel a félévi értékelés tapasztalatainak megosztása, a vizsgára való felkészítés folyamata, valamint a tanév végi szakmai feladatok ütemezése és megvalósítása.
- A kapcsolattartás folyamatos, amelyben a duális képzőhelyekkel nemcsak a szakképzésért felelős igazgatóhelyettesek, hanem az osztályfőnök is aktív szerepet vállal. A szakmai egyeztetésekbe szükség szerint bevonásra kerül az adott ágazatban oktató szaktanár is, annak érdekében, hogy a tanulók felkészítése és a gyakorlati képzés során nyújtott támogatás a lehető leghatékonyabb legyen.
- Az iskola egységes arányokra törekszik az elméleti képzési feladatok partneri megosztásában is.
- A szakmai vizsgák gyakorlati (projektfeladat) része a duális partner munkaterületén, képzési telephelyén, előzetes egyeztetés után szervezhető, azonban a leggyakrabban a szakmai vizsgák ezen vizsgarésze az iskolában zajlik.
- A duális képzőhelyek segítik az intézmény beiskolázási folyamatát, egyeztetések, meghívások alapján megjelennek az iskolai nyílt napokon, pályaaorientációs napon és egyéb iskolai rendezvényen.
- A következő tanév beiskolázásának tervezésében is hasznos egyeztetések zajlanak a duális partnerekkel, hiszen ők a munkaerőpiac közvetlen szereplői és ez a közvetlen kapcsolat az intézménnyel nagyban elősegíti az egyes szakmák indításának tervezését.

A duális képzőhelynek szakmánkénti képzési programmal kell rendelkeznie, amely illeszkedik a Képzési és Kimeneti Követelményekhez (KKK), ezt az iskola és a partner közösen dolgozza ki. Ez tartalmazza a tananyagot, az elméleti és gyakorlati ismereteket, a gyakorlat szintjeit (felügyelet melletti és önálló feladatvégzés), valamint a kompetencia- és készségfejlesztési célokat.

A Képzési Programokat az intézmény a duális partnerekkel együtt készíti el, az elvárásoknak megfelelően, alkotja meg. A Programot minden év 08.15.-28. időpontban közösen felülvizsgálják. A szükséges módosításokat elvégzik az előző év tapasztalatai, és a vizsgaeredmények alapján.

Az iskola felnőttképzési tevékenysége:

Az iskola felnőttképzéseit a Debreceni Szakképzési Centrum iránymutatásai és ellenőrzése mellett végzi. A munkaerőpiaci igényekhez igazodó képzések szervezése a Centrummal szoros együttműködésben történik, a központilag kiadott Programkövetelmények alapján elkészült Képzési Program alapján.

A programkövetelmények folyamatosan frissülnek, melyek az [ikk.hu](https://szakkepeshite.ikk.hu/#kereses) oldalon elérhetők, a <https://szakkepeshite.ikk.hu/#kereses> linket keresztül.

Az újonnan felmerülő képzésekhez az intézmény önállóan készíti el az óraterveket és képzési programokat.

Az iskola biztosítja az előzetes tudásfelmérés és tudásbeszámítás lehetőségét, a szükséges mérőeszközökkel együtt, továbbá támogatja az ezek alapján kialakuló egyéni tanulási utakat.

Amennyiben lehetőség van rá, az intézmény duális partnereket is bevon a felnőttképzésekbe, figyelembe véve azok képzési igényeit az óratervek kialakításakor. A képzési programokat velük egyeztetve, közösen szervezi meg.

A felnőttképzések időbeosztása nem kötött a tanév rendjéhez. Az értékelés egy alkalommal, a képzés végén, százalékosan és érdemjeggyel történik.

8.1 Képzési és kimeneti követelmények - mellékletben

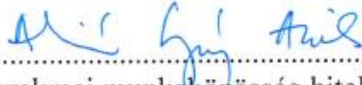
8.2 Programkövetelmények – mellékletben

8.3 Képzési programok – mellékletben

9 Záró rendelkezések

Jelen szakmai program 2026. március 16. napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a korábbi szakmai program hatályát veszti. A szakmai program tartalmáért, aktualizálásáért az igazgató a felelős.

A szakmai programot a szakmai munkaközösség a szakképzésről szóló a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 147. § (3) a) pontja által biztosított jog alapján Debrecen, 2026. év március hónap 19. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

.....
a szakmai munkaközösség hitelesítő tagja

A szakmai programot az oktatói testület a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 51. § (2) bekezdésének 1. pontja által biztosított jog alapján 2026. év március hónap 19. napján tartott oktatói testületi értekezletén elfogadta.

.....
hitelesítő oktatói testületi tag

Záradék

A Debreceni SZC Építéstechnológiai és Műszaki Szakképző Iskola szakmai programját a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 81. § (1) bekezdés 5. pontja által biztosított hatáskörömben eljárva jóváhagyom.

Debrecen, 2026. év március hónap 23. nap

.....
főigazgató

A szakmai program jóváhagyásával egyetértek.

Debrecen, 2026. év március hónap 23. nap

.....
kancellár

9 Mellékletek

1. számú melléklet: Közismereti tantervek
2. számú melléklet: Szakképző iskolai óratervek (3 év, tanulói jogviszony)
3. számú melléklet: Kizárólag szakmai oktatás óratervei (2 év, tanulói jogviszony)
4. számú melléklet: Szakiskolai képzések óratervei (EF)
5. számú melléklet: Felnőttek szakmai oktatásának óratervei (felnőttképzési jogviszony)
6. számú melléklet: Képzési és kimeneti követelmények
7. számú melléklet: Szakképző iskolai tantervek (3év, tanulói jogviszony)
8. számú melléklet: Kizárólag szakmai oktatás tantervei (2 év, tanulói jogviszony)
9. számú melléklet: Felnőttek szakmai oktatásának tantervei (felnőttképzési jogviszony)
10. számú melléklet: Ágazati alapvizsga szabályzata
11. számú melléklet: Szakmai vizsgaszabályzat
12. számú melléklet: Képzési Programok
13. számú melléklet: Rugalmas tanulási utak
14. számú melléklet: Mesterséges Intelligencia alapjai – képzési program

A mellékletek az alábbi linken érhetőek el:

https://epitechdszc-my.sharepoint.com/:f/g/personal/balazs_mehesz_epitechdszc_hu/EpVsd6kSDrdBpblymt-NRmoBK9aP9Ha_I5Goeyt6wu3mpQ?e=A5dCXk